

www.bulgaren.org

Nr. 2/2012

2,50 €

4

DIE EINZIGE
BULGARISCHE
ZEITSCHRIFT IN
ÖSTERREICH

**ХРАНАТА ИМА ЗНАЧЕНИЕ!
ESSEN IST WICHTIG!**

ISSN 2225-9120

ВРЕМЕ Е ЗА ПЕНСИЯ

NEUE PARKGEBÜHREN IN WIEN

27

Носим ли на шеги? На този въпрос ще си отговорим за пореден път на Международния ден на хумора и сатирата 1 април.

Wie gut wir Scherze vertragen, werden wir am internationalen Tag des Humors, dem 1. April, erneut feststellen können.

- 4** **Aktuell**
Nachrichten
- 6** Zeit für die Pension
- 8** **Hauptthema**
Coverstory. Ernährung ist wichtig!
- 12** **Autogramm**
Bulgarien verhält sich wie ein EU-Kandidatenland
- 16** **Im Fokus**
Theodosii Spassov und Co. beim Balkan Fever
- 17** **Blickwinkel**
Diagnose: Angst
- 18** **Gesellschaft**
Die bulgarische Gemeinschaft in Graz
Deutsch für Bulgaren
Bulgarisch für Österreicher
- 19** Beratung von „Kompass“
- 20** **Business und Finanzen**
Bürgen für fremde Schuld

- 21** **Gesetze**
Kündigung durch den Arbeitgeber
- 22** **Unterwegs**
Der Reiter von Madara
- 23** Das weiße Gold von Hallein
- 24** **Leben**
Sofia für Anfänger
- 26** **Geschichte**
Elias Canetti... aus Ruse
- 27** **Tradition**
Dulden, Schweigen und Lachen hilft bei vielen bösen Sachen
- 28** **Wer, wann, wo**
Romy Schneider – Leben am Rand
Stoyanka Mutafova – 90 Jahre Jubiläum
- 29** Nachrichten
Veranstaltungen in Österreich
Bücher, CD, Ostern
- 30** Nachrichten

RUBRIKEN

Inhalt, Editorial – S. 2-3 ■ Handbuch für Bulgaren in Österreich – S. 30
Kleinanzeigen und Abonnement – S. 31

IMPRESSUM

ZEITSCHRIFT A4
Nr. 2 (2), 1. Jg.
März–April 2012

MEDIENINHABER UND HERAUSGEBER

Kulturverein „Bulgaren in Österreich“
1020 Wien, Vorgartenstraße 122/460
E-Mail verein@bulgaren.org
spodeleno@bulgaren.org
Homepage www.bulgaren.org
Weblog www.bulgaren.org/melangebulgaren

CHEFREDAKTEURIN

Mag. Elitsa Karaeva Devrnja

STV. CHEFREDAKTEURE

MMag. Elitsa Tsenova
Mag. Donika Tsvetanova

LEKTORAT

Yordan Gergov (Bulgarisch)
Christina Oppermann-Dimow (Deutsch)
Julia Kovatchev (Deutsch)

KORREKTORAT

Yordan Gergov (Bulgarisch)

ÜBERSETZUNG

Teodor Stoyanov
Graziela Stoyanov

Blaga Zlateva
Karolina Dimitrova
Mag. Krassimira Plachetzky

MITARBEITER DIESER AUSGABE

Vesela Petrova
Oksana Danailova
Neli Dineva
Martina Yordanova
Plamena Alexandrova
Mag. Lyudmila Handzhiska

LAYOUT

Yordan Gergov

DRUCK

Prime Rate Kft.

VERTEILUNG & MARKETING

marketing@bulgaren.org

COVERPHOTO

Jason Stitt, www.123rf.com

ERSCHEINUNG

A4 erscheint jeden zweiten Monat.

EINZELPREIS 2,50 €

ABONNEMENT

Jahresabo: 6 Ausgaben – 12,- €
Kulturverein „Bulgaren in Österreich“
Erste Bank, BLZ 20111
Konto-Nr. 28 714 074 000

Auflage 5.000 Exemplare

ISSN 2225-9120

Redaktionsschluss 24.02.2012

ART-COPYRIGHT

Namentlich gekennzeichnete Beiträge geben nicht unbedingt die Meinung des Herausgebers wieder. Die Meinung von Gastautoren muss nicht mit der Meinung der Redaktion übereinstimmen. Entgeltliche Einschaltungen werden mit Promotion, Werbung oder PR gekennzeichnet. Für den Inhalt von Inseraten haftet ausschließlich der Inserent. Für unaufgefordert zugesandtes Bild- und Textmaterial wird keine Haftung übernommen. Jegliche Reproduktion nur mit schriftlicher Genehmigung der Obfrau Elitsa Karaeva. Zurzeit gilt die Anzeigenpreisliste laut Mediadaten 2011. Alle Rechte vorbehalten. Die Zeitschrift und alle in ihr enthaltenen Beiträge und Abbildungen sind urheberrechtlich geschützt. Mit Ausnahme der gesetzlich zugelassenen Fälle ist eine Verwertung ohne Einwilligung des Vereins strafbar. Geringfügige Farbabweichungen sind aus drucktechnischen Gründen möglich. Alle Preise und Ziffern vorbehaltlich Druckfehler.

ОТ РЕДАКТОРА VOM REDAKTEUR

ЕЛИЦА КАРАЕНЕВА
ELITSA KARAENEVA

Главен редактор
Chefredakteurin

Всяка година на 3 март Руми и Пано развяват българското знаме на балкона на къщата си в Тирол. После черпят съседите по повод на националния ни празник. Така цялата улица в малкото алпийско селце, където са от години, знае

Jedes Jahr am 3. März wird am Hausbalkon von Rumi und Hristo in Tirol die bulgarische Flagge gehisst. Dann werden die Nachbarn aus Anlass des bulgarischen Nationalfeiertages auf einen Schmaus herzlich eingeladen. Mittlerweile weiß jeder in der Nachbarschaft, was an diesem Tag geschehen ist und warum er für die Bulgaren wichtig ist.

Obwohl Rumi und Hristo länger in Österreich als in Bulgarien gelebt haben, pflegen sie weiterhin die Traditionen ihrer Heimat. Das sei für sie eine Frage der Selbstachtung, meint Rumi. Ihr Ehemann erzählt dann, wie sie mit ihren österreichischen Freunden gemeinsam alle Feste, bulgarische und österreichische, feiern.

какво се е случило на тази дата и защо е важна за нас, българите.

Въпреки че на практика са живели повече в Австрия, отколкото в България, двамата не са престанали да спазват родните ни традиции. „Това е въпрос на себеуважение“, вярва Руми, а съпругът ѝ разказва, че с австрийските си приятели посрещат заедно „и нашите, и техните празници“.

В същото време обаче мнозина наши сънародници в алпийската страна забравят (или не искат да си спомнят) откъде идват. И вероятно са прави. Не можем да кажем, че в последните години родната държава ни е дала достатъчно поводи да облечем тениска с надпис

Aber viele unserer Landesleute vergessen, woher sie stammen. Oder sie möchten einfach nicht daran denken. Vielleicht haben sie auch Recht, denn es gab in den letzten Jahren nicht wirklich Vieles, worauf die Bulgaren stolz sein könnten. Das Land rangiert auf den hintersten Plätzen der Skala, wenn es um Lebensqualität geht, und auf den vordersten Plätzen, wenn Korruption das Thema ist. Eine solch traurige Statistik lässt die eigentlich ruhmreiche bulgarische Kulturgeschichte und die herrlichen Natursehenswürdigkeiten nur noch blass erscheinen. Weder die Natur noch die Geschichte reicht aus, um jungen Menschen Zuversicht und Perspektiven für eine Zukunft im Lande zu vermitteln – sie verlassen weiterhin ihre Heimat.

„Горд съм, че съм българин“. Страната ни е в дъното на класациите за качество на живота и в началото на класациите за корупция. Пред тази тъжна статистика славното минало и красивата ни природа се оказват безсилни да преборят негативизма на българските младежи и те напускат родината...

Пред всички нас като националноотговорни хора сега стои предизвикателството да направим така, че бъдещите поколения да се гордеят с българския си произход.

Това е въпрос на себеуважение...

Честит национален празник и светли великденски празници, българи, от името на целия екип! ■

Es ist eine Herausforderung, der sich alle stellen müssen, die sich trotz Allem immer noch für Bulgarien und seine Zukunft mitverantwortlich fühlen, wie müsste Bulgarien sein oder werden, damit wir und unsere Nachkommen nicht nur stolz auf unser Land sein können, sondern auch gerne wieder dort leben wollen. Und was kann mein persönlicher Beitrag dazu sein.

Es ist eine Frage der Selbstachtung, hier nicht wegzuschauen, sondern einen Beitrag zu leisten.

Wenn wir schon im Ausland leben und sehen, dass es manchmal auch anders geht, könnten wir etwas von dem, was wir profitieren, in unserer Heimat weitergeben und nutzbringend anwenden. ■

ЧИТАТЕЛСКИ ПИСМА/LESERBRIEFE

(1/2012)

На добър час на А4! Любопитно име сте избрали – признавам, че не бях се сетила за магистралата, по която влизаме в Австрия. Първи брой изглежда доста стегнат и поинформативен и е голяма крачка напред в развитието на списанието. Дълголетие!

Любов Шишкова от Залцбург

Очакваме писмата ви на spodeleno@bulgaren.org или на адрес 1020 Wien, Vorgartenstraße 122/460, за списание А4

една от страните с най-ниска безработица!

Намирам тази забрана за ограничаване на правата ни на европейци. Ако някога хората не са имали право да пътуват навън, сега моето поколение може, дори е в ЕС – но какво от това! Уж ни казват „Европа предоставя възможност за интеграция“, но каква ти интеграция, като първата стъпка към интеграцията е да имаш право на труд...

Да, разбирам, че въпросът е политически, но от това не ми става по-леко.

Даниел Тихомиров от Виена

„Цветове на гнева“
(1/2012)

На младите в България изобщо не им пука за бъдещето им. И е така, защото мама носи, тате меси... да

живей трудът! Апатични са, защото всичко им се дава наготово, родителите ги дундуркат до 30-годишна възраст, така се възпитаваха и се възпитават поколения.

Дай им чалгийка, кръчми – и не говори за протести. Не сме възпитани в такъв дух да се борим за по-добър живот. Но колкото толкова – явно така сме орисани!

Тина Философова от Линц

„Die Farben der Wut“
(1/2012)

In der Schule wird uns Ordnung und Disziplin beigebracht. Wir werden gelehrt, den Staat und die Institutionen zu respektieren. Und jetzt wundert ihr euch, dass Jugendliche nicht rebellieren.

Otto Gerhardt aus Salzburg

„Пазарът на труда остава затворен за българи до 2014-а“ (1/2012)

До 2014-а нямам право да работя. С тази тъжна новина започна годината ми. Честно казано, мислите ми, че тя ще бъде по-успешна от предишните няколко кризисни, тотално се помрачиха, след като прочетох, че ограниченията за нас и за румънците остават. В същото

време съобщавате, че вероятно студентските такси за университетите ще скочат до 500 €!

Родителите ми ме издържат от 2008-а, откакто уча във Виена. Нямам право да работя повече от 10 ч седмично. А тези 10 часа не стигат, за да се издържам сам.

Защо да не можем да работим поне ние, студентите, при условие че беше обявено ясно: Австрия е

НАКРАТКО/IN KÜRZE

**ТЪРЖЕСТВО ПО СЛУЧАЙ
134 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖ-
ДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ**

Празничен концерт по случай националния ни празник 3 март организират Посолството на Р България в Австрия и културният институт „Дом „Витгенщайн“. 134-тата годишнина от Освобождението на страната ни ще бъде отбелязана в концертната зала на „Витгенщайн“ на Parkgasse 18 от 19 ч. В програмата са включени изпълнения на хор „Кампиленя“ от Велико Търново, оперните гласове Ива Йонова и Христофор Йонов и младия пианист Мартин Иванов.

ПАЗАРЪТ НА ТРУДА

Европейската комисия ще поиска от деветте държави, които удължиха сроковете си за достъп до трудовия пазар за българи и румънци с още две години, да ги преразгледат. Това заяви еврокомисарят по труда и социалната политика Ласло Андор на 17 февруари. Андор посочи, че не е доволен от аргументите, изпратени от Австрия, Белгия, Великобритания, Германия, Холандия, Люксембург, Малта и Ирландия в края на м.г. в полза на удължаването на забраната да работим, и ще поиска по-подробни анализи за трудовите пазари на тези държави и за рисковете, налагащи те да останат затворени. Комисарят ще препоръча на страните да отворят пазарите си поне частично за определени сектори и професии или ограниченията да останат само за още една година, а не както се предвижда в момента – за две.

ДАТИ И ФАКТИ

133 ГОДИНИ ОТ ПОДПИСВАНЕТО НА ПЪРВАТА БЪЛГАРСКА КОНСТИТУЦИЯ се навършват на 16 април. На тази дата през 1879-а Великото народно събрание на Княжество България приема основния закон на младата държава, известен още като Търновската конституция. Изключително демократична за времето си, тя е изменяна през 1893 и 1911 г. с цел да се намалят правомощията на Народното събрание и да се засили монархическата власт. След проведен през 1946-а референдум е заменена с Конституцията на Народна република България. От 12 март 1991 г. този ден се отбелязва като професионален празник на българските юристи.

**Министър Цветан Цветанов:
Холандия ще реши
за влизането ни в Шенген**

Австрия ни подкрепя за постъпване в пространството

„**Приемането на България в Шенген зависи единствено от вътрешнополитическото решение на Холандия.**“ Това заяви българският вицепремиер и министър на вътрешните работи **Цветан Цветанов след среща с австрийския си колега Йохана Мигъл-Лайтнер на 16 февруари във Виена.**

Австрия подкрепя изцяло усилията на страната ни да бъде приета в Шенгенското пространство и смята, че всички законови критерии за това са изпълнени, беше посочено на срещата. По време на нея двамата ресорни министри анализираха съвместните си проведени операции във връзка с пресичането на канали за трафик на хора и наркотици и обсъдиха бъдещи инициативи в областта на сигурността.

Поводът за работната визита на Цветанов беше Третата министерска конференция на Парижкия пакт, в чийто фокус залегна проблемът с производството и износа на

наркотици от Афганистан. България може да помага на Кабул с обучение на полицаи, стана ясно след разговора на Цветанов с министър Зарар Ахмад Османи, отговарящ за борбата с наркотрафика в ислямската република. В програмата на вицепремиера беше включена и среща с генералния директор на Международния център за миграционни политики Петер Видерман, на която бяха обсъдени възможностите за съвместни инициативи и обмен на данни. ■

ПАРИЖКИЯТ ПАКТ

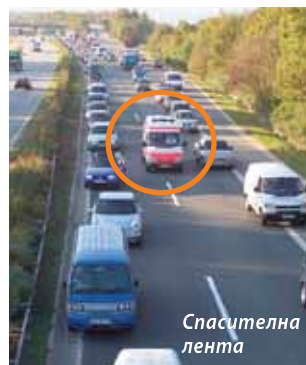
Парижкия пакт включва повече от 55 държави и международни организации и провежда периодични консултации на експертно и политическо ниво. Инициативата създава възможност за съвместно развитие на опит, обмен на информация и добри практики между партньорите. Цветанов и Лайтнер обсъдиха въпросите за блокирането на нелегалните финансови потоци, произтичащи от наркотърговията, начините за превенция на злоупотребата с наркотици, както и възможностите за съдействие на регионалните организации и инициативи в борбата с наркотрафика.

Глоба, ако нахлуем в спасителната лента

Солени глоби чакат шофьори, които влизат в спасителната лента (Rettungsgasse) на магистрала или високоскоростен път и така възпрепятстват бързото предвижване на спешни автомобили.

Водачите могат да отнесат до 2180 €, беше прието в началото на годината.

СПОРЕД ЗАКОНА. Според закона при ситуация Rettungsgasse колите от лявата лента трябва да се престроят колкото се може по-вляво на пътното платно. МПС-тата от дясната лента пък – плът-

но вдясно, включително и в аварийната лента.

Спасителната лента е пространство, което трябва да бъде освободено от автомобилите в момент, в който има задръстване на движението

или опасност от задръстване.

RETTUNGSGASSE. Целта на лентата е при нужда коли на бързата помощ, полицията, пожарната или пътната помощ да могат колкото се може по-бързо да преминат безпрепятствено.

Според ASFINAG придвижването по тази спасителна „уличка“ става много по-бързо и по-ефективно, отколкото по досега използваната аварийна лента, и увеличава с 40 % шансовете за спасяване на пострадали при пътнотранспортни произшествия. ■

Neue Parkgebühren in Wien

Tarife gelten ab 1. März

Das Parkpickerl in Wien wird ab 1. März billiger. Die Preise für Kurzparken und die Strafen für Falschparken werden angehoben. Die Entschärfung der Parkplatzsituation bedeutet weniger Abgase, weniger Feinstaub und mehr Platz in der Stadt.

Die rot-grüne Stadtregierung hat beschlossen, dass das Parkpickerl für Bezirksbewohnerinnen und Bezirksbewohner um 11 % billiger wird.

Anstatt wie bisher 12,- € pro Monat wird es ab 1. März 10,- € monatlich kosten. Zuzüglich der Antrags- und Verwaltungsabgaben sinkt damit der Jahrespreis des Parkpickerls auf rund 179,- €.

Demgegenüber werden die Preise für das Kurzparken angehoben: ab 1. kosten 30 Minuten Kurzparken 1,- €, 60 Minuten Kurzparken

2,- €, 90 Minuten 3,- € und 120 Minuten 4,- €. Für das Falschparken werden in Wien 36,- € statt bisher 21,- € fällig.

Eine Ausweitung der Parkraumbewirtschaftung, die Anhebung der Gebühren für das Kurzparken sowie ein strategisches Garagenprogramm und der Ausbau des Öffentlichen Verkehrs führen zu einer Entschärfung der Parkplatzsituation in der Stadt und zu einer Verbesserung der Luftqualität. Denn weniger Autoverkehr in der Stadt bedeutet weniger Abgase, weniger Feinstaub und mehr Platz.

Ziel ist, dass möglichst alle, die mit dem Auto nach Wien kommen, dieses am besten schon am Stadtrand abstellen und auf das gut ausgebauten Öffi-Netz umsteigen. Daher wurde auch vor wenigen Wochen eine Verbilligung der Jahresnetzkarte auf 1,- € pro Tag präsentiert. ■

GEBÜHRENÄNDERUNGEN PARKSCHEIN

Dauer des Parkens	Parkschein bisher	Parkschein nach
30 Minuten	0,60 €	1,- €
60 Minuten	1,20 €	2,- €
90 Minuten	1,80 €	3,- €
120 Minuten	2,40 €	4,- €
10 Minuten	Gratis	Gratis

ИЗТОЧНИК WIEN.GV.AT

GEBÜHRENÄNDERUNGEN PARKPICKERL

Geltungsdauer	Parkpickerl bisher	Parkpickerl nach
1 Jahr	135 €	120,- €
2 Jahre	270 €	240,- €
1 Jahr (15. Bezirk)	60,60 €	60,60 €
2 Jahre (15. Bezirk)	121,20 €	121,20 €

ИЗТОЧНИК WIEN.GV.AT

ДАТИ И ФАКТИ

1879 БАТЕНБЕРГ Е ИЗБРАН ЗА ДЪРЖАВЕН ГЛАВА

Той встъпва в длъжност на 17 април след решение на Първото велико народно събрание на Княжество България. Официално полага клетва на 26 юни във Велико Търново и поема управлението на свободна България. Името му се свързва с едно от най-значимите събития в историята – Съединението на Княжество България с Източна Румелия през 1885 г. Принуден да абдикира през 1886-а, Батенберг напуска България и прекарва последните си години в Грац като Graf von Hartenau. Умира през 1893-та като генерал от австрийската армия.

Княз Александър I Батенберг

НАКРАТКО/IN KÜRZE

„МАДАРСКИ КОННИК“ ЗА БИВШШЕФ НА ОБЩЕСТВЕНАТА СИГУРНОСТ В АВСТРИЯ

Австрийският ексгенерален директор по обществената сигурност на Република Австрия Ерик Буксбаум беше удостоен с орден „Мадарски конник – I степен“ на 16 януари.

Орденът беше връчен на висшия държавен служител на церемония в българското посолство във Виена от главния секретар на външното министерство и все още официален посланик на страната ни Ради Найденов. Високото отличие беше присъдено за помощта, която Буксбаум е оказвал на България в подготовката ѝ за присъединяване към Европейския съюз през 2007-а.

Форсирован конкурс за жени

Der Wettbewerb „FemPower 2012“ bietet für Forschungsprojekte, die von Frauen geleitet werden, Förderungen in der Höhe von 25.000 bis 500.000 €.

Die Wirtschaftsagentur Wien setzt mit ihrer Tochter ZIT auf gezielte Anreize für Wiener Forschungsunternehmen, Frau-

en zu fördern. Bei „FemPower 2012“ werden Projekte gesucht, die im Vergleich zu bereits am Markt befindlichen Produkten, Dienstleistungen und Verfahren eine klare technologische Weiterentwicklung darstellen. Sie müssen von einem Wiener Unternehmen mittels eigener Forschungs- und Entwicklungs-

tätigkeit durchgeführt und später ökonomisch verwertet werden.

Die Einreichfrist läuft bis 12. April. Die Einreichungen werden Mitte Juni von der Jury beurteilt. Vorsitzende der Jury ist Sonja Hammerschmid, Rektorin der Veterinärmedizinischen Universität Wien. ■

Сканирайте QR кода с QR скенера на джигесема или смартфона си (например чрез безплатния NeoReader) и директно ще бъдете прехвърлени към блога ни

ТЪРСИМ РЕКЛАМНИ АГЕНТИ INSERATEVERKÄUFER/-IN GESUCHT

Списание А4 набира сътрудници в областта на маркетинга и продажбите. Задачите ви ще бъдат да представяте изданието на различни лица и организации, като по този начин набирате нови рекламодатели. Ние ви предлагаме като възнаграждение процент от стойността на сключените рекламни сделки. Ако смятате, че тази работа е тъкмо като за вас, вие сте нашият човек! За повече информация marketing@bulgaren.org.

Die Zeitschrift A4 sucht Mitarbeiter/-in für den Bereich Marketing und Vertrieb. Zu Ihren Aufgaben zählt es, die jeweilige Ausgabe verschiedenen Personen und Organisationen zu präsentieren und auf diese Weise neue Werbekunden zu akquirieren. Als Honorar bieten wir Ihnen einen Prozentsatz des Wertes der unterzeichneten Werbeverträge. Wenn Sie denken, dass dieser Job das Richtige für Sie ist, sind Sie unser Mann/unsere Frau! Für weitere Informationen kontaktieren Sie uns bitte unter marketing@bulgaren.org.

Време е за пенсия

Как да си осигурим старините

**НЕЛИ ДИНЕВА
ЕЛИЦА ЦЕНОВА**

Населението застарява. Това е тревожната тенденция, която сочи статистиката не само в Австрия, но и в целия Европейски съюз (ЕС). Увеличаването на броя на пенсионерите спрямо работещото население изправя пенсионната система в алпийската страна пред сериозни предизвикателства.

Кризата от последните години показва, че никой и нищо не може да ни гарантира постоянна заетост до достигане на годините за пенсиониране. В същото време в трудовата ни биография зейват дупки било заради това че временно не сме имали работа, било че сме работили без договор или пък сме учили или гледали децата си.

Ето защо за хората в трудоспособна

възраст повече отвсякога е необходимо отрано да мислят как да си осигурят достойни старини.

ПРЕНОС НА ПЕНСИОННИ ПРАВА.

Мария Кировска е на 45, от 10 години живее и работи в Австрия. Преди това точно толкова време е била заета в банковата сфера в България. „Откакто страната ни стана членка на ЕС, се успокоих, защото знам, че има специален координационен механизъм, гарантиращ преноса на пенсионни права“, споделя тя. Според него с навършване на пенсионна възраст жената ще може да получи пенсия в размер, определен от българското законодателство за десетте години, през които е била трудово осигурена в страната ни. Пенсията за годините трудов стаж тук пък ще зависи от австрийските разпоредби.

При определяне на правото на пенсия осигурителният стаж в отделните страни на ЕС се

Zeit für die Pension

So können wir für das Alter vorsorgen

**NELI DINEVA
ELITSA TSENOVA**

Die europäische Bevölkerung erreicht ein immer höheres Alter. Das ist eine statistisch belegte Tendenz nicht nur in Österreich, sondern auch in der gesamten Europäischen Union. Die steigende Zahl der Pensionisten im Vergleich zu der arbeitenden Bevölkerung stellt also eine Herausforderung dar.

Die Krise der letzten Jahre zeigte, dass es keine Garantie für eine permanente Arbeitsplatzsicherheit bis zum Pensionsalter gibt. Zugleich gibt es im Lebenslauf immer öfter Lücken wegen temporärer Arbeitslosigkeit oder Arbeit ohne Arbeitsvertrag, oder wegen Studiums oder Karenz.

Deshalb ist es ganz wichtig für Arbeitnehmer, rechtzeitig an die Sicherheit im Pensionsalter zu denken.

ÜBERTRAGUNG DER PENSIONSANSPRÜCHE.

Maria Kirovska ist 45 Jahre alt. Sie lebt und arbeitet seit 10 Jahren in Österreich. Davor war sie ebenso lange im Bankgeschäft in Bulgarien tätig. „Seitdem Bulgarien ein EU-Mitgliedsstaat geworden ist, bin ich beruhigt, weil ich weiß, dass es eine Koordination für die Übertragung der Pensionsrechte gibt“, erzählt sie. Wenn sie das Pensionsalter erreicht hat, wird sie auf-

grund dieses Koordinationsmechanismus einerseits einen Geldbetrag bekommen, der ihrer Pensionsversicherung für die zehn Jahre Arbeit in Bulgarien entspricht. Andererseits wird sie für die Arbeit in Österreich einen Beitrag entsprechend den österreichischen Gesetzen erhalten.

Wenn man in verschiedenen EU-Ländern gearbeitet hat, wird die Anzahl der erworbenen Versicherungsmonate in diesen Staaten zusammengerechnet. Die Summe der Arbeitszeiten muss mindestens 15 Jahre betragen, damit man eine Pension bekommen kann. Das Pensionsantrittsalter in Österreich ist 60 Jahre für Frauen und 65 Jahre für Männer. Es kann aber auch Ausnahmen geben. Die Mindestpension für alleinstehende PensionistInnen ist 814,- € und wird 14 mal jährlich bezahlt. Die Höhe der Pension hängt im Prinzip vom beitragspflichtigen Einkommen, der Anzahl der erworbenen Versicherungsmonate und dem Alter bei Pensionsbeginn ab. Im Fall von Invalidität, Schwerarbeit usw. gelten besondere Bedingungen.

ZUSÄTZLICHE MÖGLICHKEITEN.

Maria ist entschlossen, sich aktiv um ihre Pension zu kümmern. Zusätzlich zur gesetzlichen Pensionsversicherung hat sie eine freiwillige Pensionsversicherung mit staatlicher Prämie abgeschlossen. In diesem Fall bezahlt man keine Versicherungssteuer (4 %) und einmal pro Jahr bekommt man einen staatlichen Zuschuss (zwischen 8,5 % und 13,5 % des Versicherungsbeitrags).

„Das ist eine zusätzliche Möglichkeit neben der gesetzlichen Pensionsversicherung“,

ПОЛЕЗНИ ВРЪЗКИ/WEB

ИНСТИТУЦИИ/INSTITUTIONEN

wien.arbeiterkammer.at
 www.wko.at
 www.fma.gv.at
 www.bmsg.gv.at
 www.sozialversicherung.bmsg.gv.at
 www.pensionsversicherung.at
 www.pensionskassen.at/PK_Liste.pdf – списък на пенсионните каси
 www.help.gv.at/Portal.Node/hlpd/public/content/27/Seite.270224.html
 social@embassybulgaria.at
 www.noi.bg

ОНЛАЙН КАЛКУЛАТОРИ ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА ПЕНСИИ/ PENSIONSKONTO

www.pensionskonto.dinally.com/pensionskonto/input.jsp
 www.sozialversicherung.at/pensionskalkulator-2.0
 www.finanz-journal.at/pensionsrechner-oesterreich

сумира и трябва да бъде минимум 15 години, за да гарантира получаването на пенсия от държавата. Възрастта за пенсиониране в Австрия е 65 г. за мъжете и 60 г. за жените, но може да има изключения. Минималната пенсия за сам човек е 814 € и се изплаща 14 пъти годишно. Колко точно ще получавате, зависи най-общо от размера на трудовото възнаграждение, броя на месеците, в които човек е бил пенсионно осигурен, и възрастта. В случаите на пенсия поради инвалидност, тежка работа и др. се прилагат различни критерии.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ ВЪЗМОЖНОСТИ. Госпожа Кировска е твърдо решена да подсури старините си и освен на задължителното пенсионно осигуряване разчита и на частните пенсионни застраховки с държавна премия. Те са освободени от застрахователен данък (4 %), като веднъж в годината държавата отпуска допълнителна субсидия в размер между 8,5

% и 13,5 % от застрахователната вноса.

„Тази вариант е подходящ като допълнителна опция към основното пенсионно осигуряване“, коментира финансовият консултант Павлина Рашкова. При частното пенсионно осигуряване обикновено в края на периода има две възможности: застрахованото лице да получава доживотна рента, чийто размер зависи от времетраенето на застраховката и от събраната сума, или да се изтегли натрупаният капитал наведнъж и да бъде отново инвестиран.

Въпросите, свързани с пенсионирането, са много и за да се получи точен отговор, трябва да се потърси индивидуален съвет. Очаква се в скоро време във Виена да бъдат организирани специални консултативни дни. В рамките им всеки заинтересуван ще може да зададе въпроси на специалисти от българските и австрийските институции, свързани с условията за пенсиониране и получаването на пенсия. ■

коментират die Finanzberaterin Pavlina Raschkova. Üblicherweise gibt es nach Ende der Einzahlung der privaten Pensionsvorsorge zwei Möglichkeiten: entweder man bekommt eine lebenslange Rente, deren Höhe von der erworbenen Versicherungszeit und von der Gesamtsumme des Gehaltes abhängt, oder man kann die angesparte Summe abheben und wieder investieren.

Es gibt viele andere wichtige Fragen, die mit der Pension zusammenhängen. Um hier genaue Antworten zu bekommen, sollte man sich persönlich beraten lassen. In Zukunft soll es spezielle Beratungstage geben, an denen sich Interessierte an Spezialisten der bulgarischen und österreichischen Institutionen wenden können, um mehr Informationen zu Fragen rund um die Pension zu bekommen. ■

Пенсионен туризъм Pensionstourismus

Преди година Мария Кировска се опитала да доведе майка си в Австрия, защото щяла да получава добавка, която да изравни мизерната ѝ българска пенсия с минималната в алпийската страна. Оказало се обаче, че условия за пенсионен туризъм няма.

За да получи разрешение за постоянно пребиваване в страната, човек трябва да докаже, че разполага с достатъчно средства, за да се издържа сам, а ако получава минималната пенсия в България, не може да кандидатства за такъв статут и за социални добавки.

Vor einem Jahr wollte Maria Kirovska ihre Mutter nach Österreich holen, weil sie erwartete, dass sie eine Zulage zu ihrer allzu kleinen bulgarischen Pension erhalten würde, nämlich die Differenz auf das Niveau der österreichischen Mindestpension. Sie musste aber feststellen, dass solcher Pensionstourismus nicht möglich ist.

Um eine Erlaubnis für einen Daueraufenthalt zu erlangen, muss man nachweisen, dass man genug Geldmittel hat, um ohne fremde Hilfe leben zu können. Wenn man aber eine Mindestpension in Bulgarien bezieht, kann man diesen Status und damit die Zusatzpension in Österreich nicht bekommen.

Статистика за Австрия Statistik über Österreich

Днес около 20,5 % (1,7 млн.) от населението в Австрия са пенсионери. Очаква се през 2041 г. броят им да стане 2,8 млн. Сега 100 работещи издържат 60 пенсионери, а през 2040-а броят на възрастните се очаква да бъде 84. Алпийската страна има третите по размер разходи за пенсия в Европейския съюз. През 2010-а те възлизат на 12,7 % от брутен вътрешен продукт (284 млрд. €).

Heutzutage stellen Pensionisten ca. 20,5 % der Bevölkerung in Österreich (1,7 Mio.) dar. Es wird erwartet, dass ihre Anzahl bis 2041 2,8 Mio. erreichen wird. Zurzeit arbeiten 100 Personen für 60 Pensionisten, bis 2040 wird die Zahl der Pensionisten auf 84 steigen. Österreich steht im EU-Vergleich auf dem 3. Platz bei Budgetausgaben für Pensionen. Sie lagen 2010 bei 12,7 % des Bruttoinlandsprodukts (284 Mrd. €).

**РЕКЛАМИРАЙТЕ В А4
INSERIEREN SIE IN А4**

marketing@bulgaren.org
 www.bulgaren.org (Daten und Fakten 2012)

Храната има значение!

За да променим навиците си на масата, трябва да сменим и мисленето си

ДОНИКА ЦВЕТАНОВА

Колко пъти на ден се отделяме, за да си направим вечеря, и изобщо вечеряме ли? Пропускаме ли закуската? А обяда в забързания си делник, когато обедната почивка ни притиска? Освен това спортуваме ли?

Все въпроси, които вероятно вече извикват червена лампичка, пък и известна досада в съзнанието ви. Зимата току свърши, и изведнъж с изненада установяваме, че сме развалили фигурите си покрай едни, после покрай други празници. Защо се стигна дотук и какво ще правим оттук нататък? Как да променим хранителните си навици и да си подарим красота и здраве в едно?

Отделяме значително време за външния си вид. Имаме издръжливостта да пробваме с часове дрехи в магазините или да четем етикетите на козметиката за коса и лице. Следим зорко тенденциите в

развитието на технологиите, комуникациите и аксесоарите, улесняващи живота ни. С часове сърфираме в мрежата. В същото време обаче не отделяме никакво време за хубав, здравословен обяд или за направата на прясна салата за вечеря. Ако имаме деца, те, естествено, ни подражават храбро и поглъщат ежедневно калорична и в този смисъл вредна храна. Ако все пак спортуват, сме щастливи, че имат шанса да не попаднат в статистиката, която нерадостно сочи, че всяко пето българче е с наднормено тегло.

ХРАНЕНЕ И НАВИЦИ. В изследване на Института за социални изследвания и маркетинг MBMD-България за хранителните навици на българите от 2007-а се посочва, че е трудно да се направи еднозначен извод за поведението на нацията ни спрямо храната, но че похвално една трета от запитаните обръща внимание на фактора „здравословно хранене“. В по-ново изслед-

Ernährung ist wichtig!

Um unsere Essgewohnheiten zu verändern, müssen wir auch unsere Denkweise ändern

DONIKA TSVETANOVA

Wie oft am Tag essen wir? Wie viel Zeit widmen wir der Zubereitung des Abendessens und essen wir das Abendbrot überhaupt? Verpassen wir das Frühstück? Und das Mittagessen im stressigen Alltag, wenn die Termine Druck machen? Treiben wir Sport?

All das sind Fragen, die vermutlich schon ein Warnsignal auslösen und vielleicht auch ein schlechtes Gewissen verursachen. Der Winter ist gerade vorbei und plötzlich stellen wir fest, dass unsere Figur wegen dieses oder jenes Festschmauses außer Kontrolle geraten ist. Wie ist es dazu gekommen und was machen wir jetzt? Wie ändern wir unsere Essgewohnheiten und wie erlangen wir Schönheit und Gesundheit zugleich?

Tatsächlich nehmen wir uns viel Zeit für unser Äußeres. Wir haben die Ausdauer, Kleider in den Geschäften stundenlang anzuprobieren oder die Etiketten von Haar- und Gesichtskosmetika zu lesen. Wir verfolgen

wachsam den Trend in der Entwicklung von Technologien, die angeblich das Leben erleichtern. Wir surfen stundenlang im Netz. Zugleich finden wir jedoch keine Zeit, ein gutes, gesundes Mittagessen oder auch nur einen frischen Salat fürs Abendessen zu machen. Falls wir Kinder haben, dann ahmen diese uns natürlich munter nach und verschlucken täglich kalorienreiches, schädliches Fast Food. Wenn sie dennoch Sport treiben, sind wir glücklich, dass sie die Chance haben, nicht in die traurige Statistik zu geraten, die zeigt, dass jedes fünfte Kind in Bulgarien bereits übergewichtig ist.

ERNÄHRUNG UND GEWOHNHEITEN. In einer Studie des Instituts für soziologische Untersuchungen und Marketing (MBMD Bulgarien) über die Essgewohnheiten der Bulgaren aus dem Jahr 2007 wird aufgezeigt, dass sich kein eindeutiger Schluss über das Ernährungsverhalten unserer Nation ziehen lässt, aber dass ein lobenswertes

КОЕ ХРАНЕНЕ Е ЗДРАВЕСЛОВНО

За **Яна и Матиас (29)** здравесловно и природосъобразно е храненето с намалена консумация на месо: „Не сме вегетарианци, просто консумираме месо рядко и в малки количества. Нашето решение на първо място е поради морални съображения – не подкрепяме избиването на милиони животни ежедневно, а и не смятаме, че тялото ни има реална нужда от всекидневен прием особено на червено месо, чиито качества обикновено са и под въпрос. Храним се разнообразно. Поръчваме от време на време кошници с регионални сезонни продукти (Gemüse- und Obstkiste) от Австрия“.

Според **Юлия (53)** здравесловно е разделното хранене. Основното при него е комбинирането на определени храни и храни, които не би трябвало да се консумират заедно – например въглехидратни (хляб, картофи) и зърнени с протеинови (месо или риба). „Храня се разделно повече от 10 години. Чувствам се добре, по-здрава и по-животна съм. Два пъти в годината спазвам житния режим на учителя Петър Дънов, защото мисля, че е важно да дадем на тялото си малко почивка. От около две години избягвам да купувам плодове и зеленчуци от пазарите – не съм сигурна в качеството и произхода им. Набавям ги от частни производители в региона, както и от малки частни парници около столицата.“

Христо (42) избира вегетарианството преди две години. За него здравесловното хранене е балансираният прием на протеини, въглехидрати, мазнини: „В тази връзка вегетарианството не е напълно здравесловно, тъй като в повечето си форми изключва напълно месото и човек трябва да си набавя протеини допълнително. Положителният ефект при мен беше нормализиране на кръвното ми налягане. Сега се уморявам много по-трудно и сезонните преумори не ми влияят. Поради увеличената консумация на тестени продукти обаче се пълнее по-лесно и затова спортът е също съществена част от начина ми на живот“.

ване от 2011-а процентът вече е 70 – според проучването на „Прагматика“ в България има тенденция към нарастваща употреба на био- и екопродукти, но едва 22 % от българите реално се интересуват от състава на храните.

Спрямо меню със или без месо процентите от изследването през 2007-а посочват, че 64 % от нашците са „за“ готвени месни ястия срещу 54 % „против“. Данните променят вкоренената ни представа, че не сядаме без месо на масата. Навън се хранят едва 37 % от запитаните, основно 18–29-годишните, а 63 % предпочитат домашно приготвените ястия. Данните от миналата година не са по-различни: близо 20 % от българите хапват навън най-вече за да спестят време.

Диетологът Огнян Симеонов смята, че и извън дома можем да си набавим здравесловно меню: „Навсякъде има магазини за зеленчуци и плодове. Това е прекрасна храна, а ако добавите и ядки, организмът е напълно удовлетворен. Наблюдава се вълна на здравесловно хранене, а оттам все

повече заведения предлагат алтернатива на познатите ни тежки храни“. Според него домашно приготвените ястия си остават по-добрият вариант. „Значително по-евтино и здравесловно е заради качеството на продуктите и подправките. В заведенията често се използват химикали като овкусители и добавки, които обаче са вредни за организма ни“, на мнение е г-н Симеонов.

Според специалистите зестоятният начин на живот на българина в съчетание с липсата на физически упражнения имат по-силно негативно влияние, водещо до влошено здраве и наднормено тегло, в сравнение с нездравесловното хранене. През 2007-а едва 20 % от запитаните в анкета признават, че се разхождат сред природата, 6 % – че бягат в парка, и едва 4 % – че ходят на фитнес. През 2011-а малко над 40 % от интервюираните заявяват, че някой спортува в семейството им.

В АВСТРИЯ. Според изследване на здравното министер-

Друга част от третият доклад за здравесловно хранене в България показва, че само 22 % от българите са вегетарианци. Третият доклад за здравесловно хранене в България показва, че само 22 % от българите са вегетарианци. Третият доклад за здравесловно хранене в България показва, че само 22 % от българите са вегетарианци.

Безüglich eines Menüs mit oder ohne Fleisch zeigen die Prozentansätze der Studie von 2007, dass 64 % unserer Landsleute „für“ gekochte Fleischgerichte sind, 54 % – „gegen“. Das widerspricht der bisherigen Vorstellung, dass wir uns ohne Fleisch nicht an den Tisch setzen. Außer Haus essen kaum 37 % der Befragten, hauptsächlich die 18–29-Jährigen, im Vergleich dazu bevorzugen 63 % die selbst anders: fast 20 % der Bulgaren essen außer Haus – meistens, um Zeit zu sparen.

Der Diätologe Ognjan Simeonov meint, dass man sich auch auswärts ein gesundes Menü besorgen kann: „Überall gibt es

Obst- und Gemüseläden. Das ist herrliches Essen, und wenn man noch Kerne hinzugibt, ist der Organismus ganz zufrieden und versorgt. Es ist ein Anstieg der gesunden Ernährung zu beobachten, und daher bieten immer mehr Restaurants eine Alternative zu den uns bekannten schweren Gerichten.“ Die selbst gemachten Speisen bleiben aber immer noch die bessere Variante. Herr Simeonov meint, dass dies erheblich billiger und gesünder sei aufgrund der Qualität der Zutaten und Gewürze. In den Lokalen werden oft Chemikalien wie Geschmacksverstärker und andere Zusatzstoffe verwendet, die aber schädlich für den Körper sind.

Experten sind der Ansicht, dass die bewegungsarme Lebensweise der Bulgaren und der Mangel an physischen Übungen einen stärkeren negativen Einfluss habe, der zusammen mit ungesunder Ernährung zu einem schlechteren Gesundheitszustand und Übergewicht führt. 2007 gaben kaum 20 % der Befragten an, dass sie in der Natur spazieren gehen, 6 % – dass sie im Park laufen, 4 % – dass sie

WELCHE ERNÄHRUNG IST GESUND

Für **Yana und Mathias (29)** ist die Nahrung mit einem geringen Fleischkonsum gesund und naturgemäß: „Wir sind keine Vegetarier, wir essen Fleisch einfach selten und in kleinen Mengen. Unsere Entscheidung ist hauptsächlich aus moralischen Gründen – wir sind gegen die tägliche Tötung tausender Tiere. Außerdem glauben wir nicht, dass unser Körper wirklich den täglichen Konsum besonders von rotem Fleisch braucht, dessen Qualität oft in Frage steht. Wir ernähren uns abwechslungsreich. Wir bestellen ab und zu Gemüse- und Obstkisten aus Österreich.“

Laut **Julia (53)** ist das gesunde Essen die Trennkost. Das Wesentliche dabei ist die Kombination bestimmter Lebensmittel und anderer, die nicht zusammen gegessen werden dürfen – z. B. Kohlenhydrate (Brot, Erdäpfel) und Proteine (Fleisch oder Fisch). „Ich esse schon seit mehr als 10 Jahren getrennt. Ich fühle mich wohl, bin gesünder und lebendiger. Zweimal pro Jahr halte ich das Getreidekur des Lehrers Petar Danov ein, weil es meiner Meinung nach wichtig ist, unseren Körper auszuräumen. Seit ungefähr zwei Jahren vermeide ich, Obst und Gemüse auf dem Markt einzukaufen – ich bin mir bezüglich ihrer Qualität und Herstellung nicht sicher. Ich besorge mir diese von privaten Herstellern in der Region sowie auch von kleinen privaten Treibhäusern um der Hauptstadt herum.“

Hristo (42) wählte den Vegetarismus vor zwei Jahren. Für ihn bedeutet gesundes Essen die balancierte Einnahme von Proteinen, Kohlenhydraten und Fetten: „In Konsequenz ist der Vegetarismus nicht ganz gesund, da er das Fleisch meistens völlig ausschließt und deshalb muss man sich Proteine zusätzlich beschaffen. Die positive Wirkung bei mir war die Normalisierung meines Blutdrucks. Jetzt werde ich nicht so leicht müde und die Müdigkeit am Ende der Saison betrifft mich nicht mehr. Wegen des erhöhten Konsums von Teigwaren kann man jedoch leicht zunehmen und deswegen ist der Sport auch ein wesentlicher Teil meiner Lebensweise.“

ство от 2010-а австрийците предпочитат в менюто си свежи сезонни, при това регионални, продукти и са готови да платят по-висока цена за тях. Повече от 80 % посочват, че вкусът допълва избора им на продукти или кухня. В същото време все още голям процент в менюто заемат готовите храни, спестяващи време, както и храненето навън.

Резултатите показват още, че т.нар. разумно и отговорно хранене все повече набира сила и австрийците избягват стоки с допълнителни овкусятели или оцветители. За 93 % от запитаните е много важно храните да не са генномодифицирани. Неслучайно през 2010-а Австрия отново оглави класацията по консумация на биопродукти в европейски мащаб.

НАЦИОНАЛНИТЕ КУХНИ.

Ако съпоставим австрийската и българската национална кухня, веднага ще отбележим завидния процент на месните ястия и в двете. Румен Савчев, собственик на кафе-ресторант „Капучино“, споделя наблюдението си, че с времето българите, живеещи във Виена, придобиват навиците на местните хора, като започват да предпочитат предимно леките и приготвените вкъщи храни. „Разбира се, не можем да избягаме и от традиционната скара – кебапчетата, кюфтетата, а също и от шопската салата. Те все още са най-често в менюто на българите и се консумират с известна носталгия по родината“, казва Савчев.

Австрийците пък често са резервирани и гледат с недоверие на нашенските гозби. „Започваме с описание на съставките, така ги предразполагаме да опитат. Често си поръчват сирене по шопски, което ние приготвяме в автентични гювечета. За тях е интересно как може да се приготви едно обикновено сирене в такъв съд“, обяснява шефът на „Капучино“. От около две години в заведението му като алтернатива за здравословно похапване се предлага салатено меню. „В началото не знаехме как ще се възприеме, но то допадна изключително много както на българите, така и на австрийците“, разказва той.

В същото време националната гордост на Австрия – виенският шницел, за голямо учудване започва да отстъпва позиции и вече заема едва трето място по консумация сред жителите на републиката, твърди проучване на *marketagent.com*. Челната позиция е за италианската паста и пица, следвани от ястия с птиче месо. Мъжете в страната предпочитат месните специалитети, дамите вегетарианските гозби и салатите.

За диетолога Огнян Симеонов всяка национална кухня може да бъде здравословна, стига да умеем да я приготвяме: „Важното е до каква степен човешката интелигентност може да съчетае продуктите, подправките и каква ще бъде термичната им обработка. Хубаво е да наблегнем на суровите храни, например салати, и да не гот-

DIE RATSCHLÄGE DES LEHRERS PETAR DANOV FÜR RICHTIGE ERNÄHRUNG

- Alles, worin Eintönigkeit steckt, ist gefährlich. Die Eintönigkeit beim Essen auch.
- Die Kraft der Nahrung besteht in der Qualität, nicht in der Quantität.
- Man soll nicht zu einer bestimmten Zeit essen, sondern nur, wenn man Hunger verspürt.
- Essen Sie nie, wenn Sie sich unwohl fühlen.
- Wenn Sie kochen, singen Sie auch! Seien Sie froh, damit sich auch diejenigen freuen, die das Gericht essen.

ein Fitnesscenter besuchen. 2011 erklären ein bisschen mehr als 40 % der Interviewten, dass jemand in ihrer Familie sportlich aktiv sei.

IN ÖSTERREICH. Nach einer Studie des Gesundheitsministeriums vom Jahr 2010 bevorzugten die Österreicher frisches regionales Saison Gemüse auf ihrem Speiseplan und sind bereit, auch mehr für diese Produkte zu zahlen. Mehr als 80 % sagen, dass der Geschmack zu ihrer Auswahl bestimmter Waren wesentlich beiträgt. Zugleich nehmen die Halbfertiggerichte, die Zeit sparen, immer noch einen großen Prozentansatz ein, ebenso wie auch das Essen außer Haus.

Die Ergebnisse zeigen noch, dass das sog. vernünftige und bewusste Essen immer mehr an Bedeutung gewinnt und dass die Österreicher Nahrungsmittel mit zusätzlichen Geschmacksverstärkern und Farbstoffen eher meiden. Für 93 % der Befragten ist es sehr wichtig, dass die Produkte nicht manipuliert sind. Es ist kein Zufall, dass der Alpenstaat 2010 bei der Klassifizierung für Konsum von Bioprodukten im europäischen Maßstab wieder an der Spitze stand.

DIE NATIONALKÜCHEN.

Wenn man die österreichischen und die bulgarischen Nationalgerichte vergleicht, fällt der große Prozentsatz an Fleischgerichten auf. Ruмен Savchev, Inhaber des Café-Restaurants Cappuccino in Wien, beobachtet, dass die Bulgaren, die in Österreich

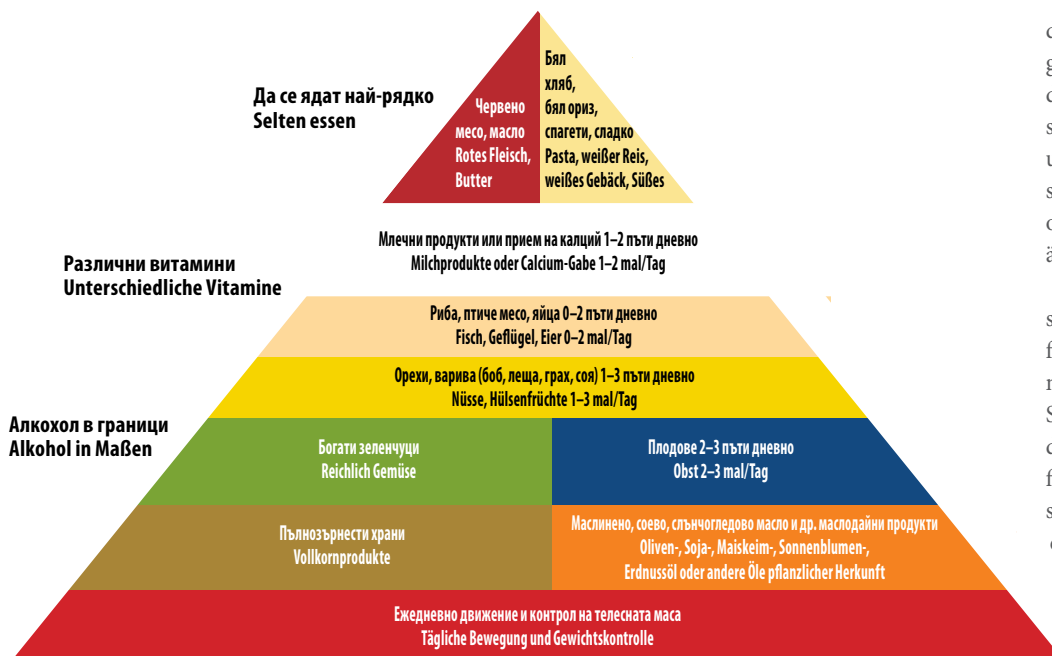
wohnen, mit der Zeit die Essgewohnheiten der Einheimischen für sich akzeptieren, indem sie vorwiegend leichte und selbst gefertigte Gerichte bevorzugen. „Natürlich kann man dem traditionellen Grillrost nicht entfliehen – Chevapchichi, Fleischklößchen, sowie auch dem Schopska Salat. Sie stehen immer noch auf dem Menü der Bulgaren und werden mit gewissem Heimweh konsumiert“, so Savchev.

Die Österreicher dagegen sind oft reserviert und schauen die bulgarischen Speisen mit Misstrauen an. „Wir beginnen mit einer Beschreibung der Zutaten, um unsere österreichischen Gäste für die Gerichte empfänglich zu machen. Oft bestellen sie Käse „Schopski Art“, den wir in authentischen Tonschüsseln zubereiten. Für sie ist es interessant, wie ein ganz normaler Käse in so einem Gefäß gekocht wird“, erklärt Ruмен Savchev. Seit zwei Jahren wird als Alternative auch ein Salatmenü angeboten. „Am Anfang wussten wir nicht, wie das Menü ankommen würde, aber es hat sowohl den Bulgaren als auch den Österreichern sehr gut gefallen“, erzählt er.

Zur gleichen Zeit hat das Wiener Schnitzel, der Nationalstolz Österreichs, seine pole position eingebüßt und belegt nur noch den 3. Platz beim Konsum unter den Einwohnern der Republik, behauptet eine Studie von *marketagent.com*. An der Spitze sind jetzt die italienische Pasta und Pizza, gefolgt von Gerichten mit Geflügelfleisch. Die Männer in Österreich bevorzugen die Fleischspezialitäten, die Frauen

СЪВЕТИТЕ НА УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ ЗА ПРАВИЛНО ХРАНЕНЕ

- Всичко, в което има еднообразие, е опасно. Еднообразието в храненето – също.
- Силата на храната е в качеството, а не в количеството.
- Човек трябва да яде не в определен час, а когато усеща вътрешен глад.
- Никога не яжте при неразположение.
- Готвите ли, пейте! Бъдете радостни, за да се радват и тези, които ще ядат.

вим на повече от 80°, защото е доказано, че тялото ни не разпознава термично обработената храна“.

ДУМАТА НА ЕКСПЕРТИТЕ.

Здравословно е храненето с чисти еко- (био- или органични) продукти – плодове, зеленчуци, ядки, обяснява г-н Симеонов. Специалистът съветва да избягваме паке-тираните и да предпочитаме чистите и прости продукти. Освен всичко друго е важно и да се знае, че храната става в пъти по-лечебна и здравословна за нас, ако я приемаме на спокойствие и с положителна нагласа. „В хранителните навици на българина трябва да се промени начинът на мислене. Тогава се променя и начинът на хранене. Не трябва да променяме това, което бабите ни са ни давали – т.нар. чисти екохрани и хляб, направен без хлебна мая“, добавя още той.

Според Стефан Цветанов, масажист с дългогодишна практика, не трябва да се следват системи, догми или течения: „Човек трябва експериментално да установи лично за себе си какво му действа най-добре като тип хранене или продукти. Трябва да се

прави разлика между това какво ни се яде, понеже сме свикнали с него, и от какво организмът ни се чувства най-добре. След известно време тялото привиква на новия режим и вече започва да ни се яде само това, което е полезно за нас и от което всъщност имаме нужда в дадения момент“.

ВЪПРОС НА ИЗБОР.

Дали ще изберем разнообразна ежедневна или сезонна диета, намалена консумация на месо или тестени продукти, ще се обърнем към вегетарианството, няколко пъти годишно ще си направим изчистващи и регенериращи режими, или пък ще постим, зависи само и единствено от нас. До голяма степен хранителните ни навици са пряко зависими от ежедневието, възрастта и финансовото ни състояние.

Важното е да направим личен избор как и с какво да се храним, да оценим какъв пример ще дадем на децата си, както и да хвърлим поглед към част от най-простичките правила за хранене (вж. в карето на стр. 10 съветите на Петър Дънов – б.р.). И да започнем да мислим за здравето си. Още днес. ■

– вегетариске Кост и Салате.

Фър ден Диатологен Ognyan Simeonov kann jede Nationalküche gesund sein, wenn man sie gesund zubereitet: „Das Wichtige ist, dass man die Produkte und Gewürze intelligent kombiniert, und darauf achtet, welche thermische Behandlung verwendet wird. Es ist gut, mehrere Lebensmittel roh zu essen, z. B. Salate, und nicht mit mehr als 80° zu kochen, da der Körper bewiesenermaßen die thermisch behandelte Nahrung nicht erkennen kann.“

DAS WORT DER EXPERTEN.

Gesund ist die Ernährung mit sauberen Öko-Produkten (bio- oder organischen) – Obst und Gemüse, Kernen, erklärt Herr Simeonov. Der Spezialist rät uns, verpackte Produkte zu vermeiden und den sauberen und einfachen den Vorzug zu geben. Außerdem sei es auch wichtig zu wissen, dass die Nahrung viel heilkräftiger und gesünder für uns ist, wenn man sie in Ruhe und mit positiven Emotionen genießt. „Was an

den Essgewohnheiten der Bulgaren geändert werden soll, ist die Denkweise. Dann verändert sich auch die Essweise. Was uns unsere Omas gaben – die sog. Öko-Ernährung und Brot ohne Brothefe, müssen wir nicht ändern“, ergänzt er noch.

Laut Stefan Tsvetanov, Masseur mit langjähriger Berufserfahrung, soll man nicht allgemeinen Systemen, Dogmen oder Strömungen folgen: „Man muss durch Experimentieren herausfinden, welche die beste Essweise oder die besten Produkte für einen persönlich sind. Es ist zu differenzieren zwischen dem, was wir üblicherweise essen, und dem, womit sich unser Organismus am wohlsten fühlt. Nach gewisser Zeit gewöhnt sich der Körper an die Umstellung und wir spüren, welche Nahrung für uns gesund ist und was genau wir gerade brauchen.“

FRAGE DER WAHL. Ob wir eine abwechslungsreiche tägliche oder saisonale Diät wählen, einen geringen Fleisch- oder Teigwarenkonsum, den Vegetarismus, ein paar Mal pro Jahr reinigende und regenerierende Kuren machen oder fasten, hängt nur von uns selbst ab. Bis zu einem gewissen Grad sind die Essgewohnheiten mit dem Alltag, dem Alter und der finanziellen Situation verbunden.

Es ist wichtig, die persönliche Entscheidung zu treffen, wie und womit wir uns ernähren, und uns bewusst zu machen, dass wir unserem Nachwuchs ein Vorbild geben, sowie einen Blick auf einen Teil der einfachen Essregeln zu werfen (s. S. 10 – die Ratschläge von Petar Danov – Anm. d. Red.). Und anfangen, über unsere Gesundheit nachzudenken. Noch heute. ■

ОЩЕ НА MELANGE BULGAREN/MEHR AUF MELANGE BULGAREN

ФИЛМИ ПО ТЕМАТА „Храната е от значение“, „Храна“ ООД, „Землянин“, „Най-вдъхновяващата лекция – Гари Юрофски“

FILME ZUM THEMA „Food Matters“, „Food Inc.“, „Earthlings“, „Best Speech You Will Ever Hear – Gary Yourofsky“

ЮТА ЗОМЕРБАУЕР:

България се държи като кандидатка за ЕС

Интересните места в държавата ви се рекламират твърде слабо

Юта Зомербауер е журналистка в отдел „Международни новини“ на австрийския всекидневник Die Presse. Между 2002 и 2007 г. живее в България. Прекарала е известно време във Велико Търново, Пловдив и София. Първоначално работи като учителка по немски, а покъсно и като кореспондентка. Говори български и е запозната отблизо с българската литература. Най-много ѝ допадат съвременните ни автори, като любимият ѝ роман е „Мисия Лондон“ от Алек Попов. Неотдавна издаде и сборник за София, част от поредицата Europa erlesen на издателство Wieser.

JUTTA SOMMERBAUER:

Bulgarien verhält sich wie ein EU-Kandidatenland

Die guten Seiten werden zu wenig präsentiert

Jutta Sommerbauer ist Redakteurin bei der Auslandsredaktion der „Presse“. Zwischen 2002 und 2007 lebte und arbeitete sie in Bulgarien. Sie hat einige Zeit in Veliko Tarnovo, Plovdiv und Sofia verbracht, um als Deutschlehrerin und später auch als Korrespondentin zu arbeiten. Frau Sommerbauer spricht Bulgarisch und kennt die bulgarische Literatur sehr gut. Die Dame liest gerne zeitgenössische Autoren, ihr Lieblingsroman ist „Mission London“ von Alek Popov. Vor kurzem hat die Journalistin den Reiseführer „Sofia“ (Wieser Verlag) herausgebracht.

ЛЮДИЛАХАНДЖИЙСКА

Госпожице Зомербауер, как се роди идеята за новия ви сборник Sofia?

Всичко тръгна преди година и половина. Свързах се с издателство Wieser и представих няколко проекта. Една от идеите ми беше да направя книга за София. Подобна – за Пловдив, от Wieser бяха издали през 1999 г. и аз вече я бях чела. Даже я обсъждах с студентите ми в Пловдив. Струваше ми се много жалко, че няма и за столицата.

В поредицата дотогава бяха излизали сборници за Букурещ, Загреб, Крим, Буковина, Любляна, Москва. Но не и за София. Вкъщи имах няколко от тях. Ето защо исках да издадем и книга за София.

Според мен е много приятно с помощта на такива книжки да се настроиш за

LYUDMILA HANDZHIYSKA

Wie ist die Idee zu diesem Reiseführer entstanden?

Die Idee ist vor eineinhalb Jahren entstanden. Ich habe den Verleger kontaktiert und ihn ein paar Buchprojekte präsentiert. Eine der Ideen war, einen Band zu Sofia zu machen. Zu Plovdiv ist ein ähnliches Buch 1999 erschienen. Ich habe es sogar mit meinen Studenten in Plovdiv studiert. Und ich fand es immer schade, dass es zu Sofia so ein Buch nicht gibt.

Solche Bücher gab es schon zu Bukarest, Zagreb, zur Krim, zur Bukovina, zu Ljubljana, Moskau, aber eben nicht zu Sofia.

Ich hatte auch ein paar Bände von dieser Reihe und ich finde es nett, wenn man reist, sich ein bisschen auf das Reiseziel einstimmen zu können. Wenn man dann dort durch die Straßen geht, wird man die Stadt mit anderen Augen sehen und auch etwas Neues erfahren.

Was ist das Besondere an diesem Reiseführer?

Das ist eine Art literarischer Reiseführer. Er besteht aus Ausschnitten von verschiedenen literarischen Werken, die zu einer bestimmten Stadt oder einer bestimmten Region etwas erzählen. Die Idee ist, einfach mehr über den Hintergrund zu informieren. Die Texte sollen aus allen möglichen Jahrzehnten und Jahrhunderten stammen und unterschiedliche Textarten sein, um verschiedene Facetten des Lebens oder der Geschichte zu beleuchten. Das können einzelne Beschreibungen von Straßen oder Plätzen sein oder es könnte ein Gedicht vorgestellt werden, in dem die Stadt in irgendeiner Weise vorkommt und die Atmosphäre wiedergegeben wird.

Wie haben Sie die Autoren ausgesucht?

Was die Auswahl angeht, hatte ich einerseits schon bestimmte Autoren im Kopf, die ich haben wollte. Gleichzeitig war mir klar,

Sofia
Jutta Sommerbauer
(Hg.)
250 Seiten
Wieser Verlag

мястото, което ти предстои да посетиш. Така, когато вървиш по улиците на даден град, за който вече си чел, гледаш на него с други очи и си отворен да научиш повече неща.

Какво е особеното на този своеобразен пътеводител?

Сборникът е своего рода литературен пътеводител. Състои се от откъси от различни литературни творби, разказващи за определен град или географска област. Идеята е чрез него да предоставим повече информация за съответното място.

Текстовете, събрани в книгата, са от всички възможни епохи и целта беше да са жанрово различни, за да представят възможно най-много аспекти от историята на града. Някои представляват отделни описания на улици или площади. Други дори включват по стихотворение, в което е споменато място и е пресъздадена атмосферата му.

Как подбрахте авторите в сборника?

Още в началото имах предвид някои автори. Същевре-

менно бях наясно, че трябва да включа и други имена. За целта използвах различни библиотеки и архиви. До някои автори пък стигнах с помощта на лични контакти – преди всичко с литературоведи и българисти.

В книгата сте включили и български автори, израснали в чужбина, като например писателката Сибиле Левичаров...

Да, те също са част от общия пейзаж. Непременно исках да включа погледи „отвътре“ и „отвън“. Левичаров определено понякога е прекалено критична към България. Трябва да призная, че някои от коментарите ѝ ми се сториха твърде цинични, но тъкмо заради това бяха идеални за книгата. Защото се опитах да събера възможно най-разнородни гледни точки. От тях се получава цялостна картина и тя, естествено, съдържа в себе си и противоречиви оценки.

Нещата, които правят впечатление на чужденците, когато за пръв път отидат в София, често са едни и същи – бездомните кучета, циганите,

дass ich die Autorenlisten ausweiten muss. Das habe ich vor allem mithilfe von Bibliotheken und Archiven gemacht. Einige Autoren (z. B. Ivan Vazov, Zhannina Dragostinova, Dimcho Debelyanov, Alek Popov) fand ich auch über meine persönlichen Kontakte – vor Allem zu Literaturwissenschaftlern in Bulgarien, die sich damit professionell beschäftigen.

Sie haben im Buch auch bulgarische Autoren, die im Ausland aufgewachsen sind. Wie Sibylle Lewitscharoff...

Ja, ich finde, das gehört auch dazu. Ich wollte unbedingt die Innensicht und die Außensicht bringen. Frau Lewitscharoff ist sicher manchmal zu hart mit Bulgarien. Ich muss sagen, dass ich manche von ihren Beobachtungen sehr zynisch fand, aber genau deshalb passte sie auch dazu, denn mir geht es in dem Buch um die sehr unterschiedlichen Sichtweisen und um ein breites Spektrum.

Ausländern, die zum ersten Mal in Sofia sind, fallen meist die gleichen Dinge auf: immer die herrenlosen Hunde, die Zigeuner und die Löcher auf den

Gehsteigen und Straßen. Das ist wohl das Erste, was ins Auge sticht. Und die Frage ist, ob man selbst es schafft, noch etwas anderes hinter diesen ganz offensichtlichen Dingen zu sehen, um auch ein anderes Sofia zu entdecken. Wo natürlich die Probleme noch immer existieren, man aber auch einen tieferen Blick entwickelt. Deswegen wollte ich einerseits Beschreibungen hineinnehmen, die diese ganzen Äußerlichkeiten bearbeiten. Gleichzeitig wollte ich aber auch Autoren haben, die dahinter auch noch eine andere Realität sehen. Ich wollte einfach von Allem etwas bringen. Ich habe zum Beispiel auch die Geschichte eines Flüchtlings aus Afghanistan genommen, der über sein Sofia erzählt.

Was ist ihr Eindruck vom heutigen Bulgarien?

Abgesehen von einigen Problemen wie Korruption und Kriminalität, über die sowieso alle ständig reden, finde ich, dass sich in den letzten Jahren viel verändert hat. Auch im persönlichen Leben der Menschen und ihren Möglichkeiten. Es war zum Beispiel früher viel schwie-

дупките. Това е някак най-острото, набиващо се веднага на очи. И логично следва въпросът дали човек може да успее да види нещо друго зад тези очевидни неща, да открие и една друга София. Ето защо, от една страна, исках да включа описания, занимаващи с всички тези външни белези. От друга страна обаче, старях се да подбера и автори, намиращи зад очевидното и една друга реалност. Исках да включа всички възможни гледни точки за това какъв град е столицата. Ето защо прибавих и историята на беганец от Афганистан, който разказва за своята София.

Как бихте описали България с днешна дата?

Ако се абстрахираме от някои проблеми като корупцията и организираната престъпност, за които така или иначе всички говорят, на мнение съм, че през последните години много неща у вас са се променили към по-добро. Тази промяна се вижда дори и в личния живот на българина, във възможностите, отварящи се пред него. По-рано например беше далеч по-трудно да пътуваш или да работиш в чужбина...

Това, което ми прави впечатление, е, че мнозина млади хора се връщат в България и се опитват да приложат видяното и наученото зад граница в собствената си държава. Някои от тях, разбира се, остават разочаровани и отново напускат страната. Други обаче успяват да постигнат нещо значимо и по този начин внасят частица интернационалност в родината си.

Как виждате мястото на България в Европейския съюз (ЕС)?

По мои впечатления България не е особено активна членка на ЕС. Тя по-скоро се държи, все едно че е кандидат-членка. Явно българите

още не са си дали ясно сметка, че е време да започнат сами да участват в управлението на ЕС. В отношенията си със Съюза държавата ви винаги е била малко като лошия ученик, който изкарва двойки и трябва да повтаря годината. Това е жалко. България е способна да се представя много по-добре!

На какво се дължи фактът, че австрийската преса представя страната ни предимно в негативна светлина?

Когато чужда медия отрази страната ви по-негативно, в България подобно отразяване се приема обикновено твърде навътре. Това е погрешно. Има други държави от Източна Европа, например Беларус и Молдова, за които австрийската преса пише по-негативни материали. Разбира се, и в България има някои реални проблеми, които австрийските медии отразяват.

Но като цяло медиите поначало рядко отразяват положителните тенденции, защото не се смятат за толкова интересни и сензационни. Много ми се иска българите да не възприемат подобни репортажи като лична нападка към тях, а да се опитат да гледат по-обективно.

Що се отнася до дейността на различните институции в България, намирам, че журналистите получават малко информация от българите. А ако някой иска да се знае повече за определени теми или дейности, които развива, трябва да се постарее да ги представи по по-добър начин.

В моя случай ми е по-лесно да си набавям информация, понеже мога да чета български вестници. Но за други журналисти, които нямат този непосредствен достъп до медиите ви, е трудно да получават информация за по-разнообразни теми от България. Ето вземете напри-

” През последните години много неща в България са се променили към по-добро “

” Bulgarien hat sich in den letzten Jahren viel verändert “

riger zu reisen oder im Ausland zu arbeiten.

Mir fällt auf, dass jetzt viele junge Leute nach Bulgarien zurückkommen und versuchen, das, was sie im Ausland gesehen oder gelernt haben, in Bulgarien anzuwenden. Manche werden natürlich enttäuscht und gehen wieder weg. Aber andere machen auch wichtige Dinge und bringen auf diese Weise ein Stück Internationalität ins Spiel.

Wie sehen Sie die Stellung Bulgariens in der EU?

Mein Eindruck ist, dass Bulgarien kein sehr aktives Mitglied ist. Es verhält sich eher, als wäre es noch ein Kandidatenland. Anscheinend hat man in Bulgarien noch nicht realisiert, dass es an der Zeit wäre, auch selbst zu gestalten. Bulgarien war immer in seiner Beziehung zu der EU ein bisschen wie der schlechte Schüler, der Schüler mit den „dvoiki“ (Fünfer – Anm. d. Red.), der nachsitzen muss. Das finde ich schade. Ich glaube, man könnte jetzt „erwachsen“ werden und mehr daraus machen!

Woran liegt es, dass die österreichische Presse über Bulgarien hauptsächlich ein negatives Bild transportiert?

In Bulgarien nimmt man die negative Berichterstattung immer sehr persönlich und das ist falsch. Es gibt andere Länder aus Osteuropa wie Moldawien oder Belarus, über die noch viel schlechter berichtet wird. Na-

türlich gibt es auch in Bulgarien ein paar reale Probleme, die die österreichischen Medien dann aufgreifen.

Über positive Entwicklungen zu berichten ist für die Medien eher langweilig. Ich würde es mir wünschen, dass man in Bulgarien das nicht als persönlichen Angriff nimmt, sondern eher versucht auf einer fachlichen Ebene damit umzugehen.

Was die Aktivitäten von Behörden angeht, finde ich dass man als Journalist relativ wenig von den Bulgaren hört. Wenn man will, dass bestimmte Dinge bekannt werden, müsste man es eben besser kommunizieren.

In meinem Fall ist es einfacher an Informationen zu kommen, da ich auch bulgarische Zeitungen lesen kann. Aber für andere Journalisten, die diesen Zugang nicht haben, ist es schwierig an die Vielfalt von Informationen über Bulgarien zu kommen. Tourismus ist so ein Beispiel. Allein wenn man sich den Webauftritt ansieht oder wie Bulgarien sich als Destination vermarktet. Ich finde, dass die guten Seiten oder das, was an Bulgarien wirklich interessant ist, zu wenig und nicht gut präsentiert werden.

Was überrascht Sie noch immer an der bulgarischen Kultur?

Was mich noch immer fasziniert, ist eine bestimmte Improvisationskunst. Wenn ich mit meinen Freunden dort bin, ent-

Това, което ми прави впечатление, е, че мнозина млади хора се връщат в България и се опитват да приложат видяното и наученото зад граница в собствената си държава

Mir fällt auf, dass jetzt viele junge Leute nach Bulgarien zurückkommen und versuchen, das, was sie im Ausland gesehen oder gelernt haben, in Bulgarien anzuwenden

Jutta Fuchs

” В България на село можеш да изживееш неща, които в Австрия няма как да ти се случат “

” In Bulgarien auf dem Land kann man Dinge erleben, die man hier in Österreich nicht mehr erleben kann “

мер туризма. Погледнете как се представя държавата ви в интернет или как се рекламира като туристическа дестинация. Наистина интересните места в България се рекламират твърде слабо.

толкова за личните си емоции и впечатления, и то така искрено. Това особено качество на личните отношения между хората, тази сърдечност и искреност все още силно ме трогват.

Кое от културата ни все още ви изненадва?

Умението на българите да импровизират. Когато съм заедно с приятели българи, изведнъж от нищото се ражда нещо интересно. Тази спонтанност ме удивлява! Освен това отношенията на хората у вас винаги силно са ме впечатлявали. Намирам ги за силно интензивни, има я сърдечността, на която тук, в Австрия, по-рядко може да станеш свидетел.

Когато за първи път отидох в страната ви, останах учудена как приятелите ми българи можеха да прекарват цели вечери, говорейки за свои много лични преживявания. Австрийците не говорят

Разбрах, че у нас често сте се разхождали в планината...

В България на село можеш да изживееш неща, които в Австрия няма как да ти се случат. Хората при вас са приятелски настроени.

В същото време някои от селищата и местата ви изглеждат малко или много изоставени и занемарени, което не е обичайно за нас.

Освен това в планините нямате огради. В Австрия като отидеш да се разхождаш някъде в планината, непрекъснато се сблъскваш с огради и навсякъде са окачени табели, забраняващи ти да преминеш. А в България можеш да се движаш по-свободно. ■

steht manchmal plötzlich Etwas aus dem Nichts, aus purer Spontaneität. Die zwischenmenschlichen Beziehungen haben mich auch immer fasziniert. Ich finde diese Beziehungen sehr intensiv und es gibt eine Herzlichkeit, die ich in Österreich seltener erlebe.

Als ich nach Bulgarien kam, war ich sehr erstaunt, wie meine Freunde ganze Abende damit verbrachten, über irgendwelche persönliche Dinge zu erzählen. Mein Eindruck ist, dass die Menschen hier nicht so viel über persönliche Erlebnisse und so tief aus sich heraus sprechen wie in Bulgarien. Diese besondere Qualität von persönlichen Beziehungen, diese Herzlichkeit

und diese Tiefe faszinieren mich immer noch.

Sie waren in Bulgarien gern wandern...

Ja, in Bulgarien auf dem Land kann man Dinge erleben, die man hier in Österreich nicht mehr erleben kann. Die Leute dort sind einfach so freundlich.

Manche Orte schauen auch mehr oder weniger verlassen aus, was in Österreich nicht der Fall ist. Aber dadurch bleibt auch sehr viel unberührte Natur und es gibt keine Zäune.

In Österreich, wenn du irgendwo am Land bist, ist immer überall alles eingezäunt und es stehen überall Verbotsschilder. In Bulgarien kann man sich jetzt noch freier bewegen. ■

Теодосий Спасов и компания отново на „Балкан Фивър“

14 концерта на музиканти от 14 държави представя фестът

РИХАРД ШУБЕРТ

След едногодишна творческа пауза „Балкан Фивър“ отново ще ни зареди с порция качествена музика. Едни от големите етно и джаз имена на България ще бъдат част от фестивала, който ще се проведе от 26 април до 13 май във Виена.

Фестивалът ще се съсредоточи върху музиката, която обединява, а не разделя хората. 14 големи имена от 14 балкански държави ще свирят качествен уърлд джаз (независимо дали е вдъхновен от етно музиката), ъндърграунд рок и индипендънт, както и електронно.

С планираните концерти „Балкан Фивър“ ще покрие широк спектър от стилове. На пет различни сцени – Porgy & Bess, Sargfabrik, RadioKulturhaus, Ost Klub и Replugged, ще бъдат представени произведения във всякакви форми и комбинации. Амбицията на организаторите е Балканите да бъдат представени като креативен, многостранен и модерен регион, което несъмнено ще привлече интереса на многостранна публика.

Особено внимание на festa винаги е било отделяно на многоликата българска етно и джаз сцена. Теодосий Спасов не е отсъствал на нито едно от изданията му досега. Тази година виртуозът ще гастро-

лира с традиционен ансамбъл. Освен това ще имаме възможност да се насладим на големия пианист Милчо Левиев заедно с голямата американска звезда Чико Фрийман в Porgy & Bess.

В рамките на проекта Eksilski Bulgarski Jazz Union пък седмина известни представители на международната БГ джаз диаспора ще представят незабравими сетове. Сред участниците в него са Александър Владигеров, Димитър Бодуров, Петър Славов, Владимир Кърпаров, Димитър Льолев, Георги Корназов и Борислав Петров. Повече информация за събитието ще намерите на www.balkanfever.at. ■

БАЛКАН ФИВЪР

Основан през 2004-та, „Балкан Фивър“ се превръща в най-големия фестивал по рода си в Европа. Никой друг град не би бил по-подходящ за това събитие както Виена, най-северната столица на Югоизточна Европа, която винаги силно е влияла на историята на Балканите.

Организаторите на фестивала Рихард Шуберт и Амброд Иглеников-Жоро държат да представят по-широк музикален спектър от духовата музика и балканското диско, с които обичайно се свързва балканската музика в Западна Европа. Екипът на фестивала, включващ тази година и новите попълнения Татяна Петкова (връзки с обществеността и спонсори) и Андрия Арапович (убедизайн), никога не се е старал да се съобразява с т.нар. балкански бум.

Theodosii Spassov und Co. beim Balkan Fever

14 Konzerte von Musikanten aus 14 Länder sind die Überraschung des Festivals

RICHARD SCHUBERTH

Das Festival Balkan Fever meldet sich nach einem Jahr schöpferischer Pause von 26. April bis 13. Mai mit einem weiteren prächtigen Programm zurück.

Zunächst für das Verbindende und nicht durch Nationalgrenzen getrennte, für anspruchsvolle World Music, interessante traditionelle Musik (keine Folklore), für Jazz (ob ethnisch inspiriert oder nicht), Underground Rock und Independent Music, zunehmend auch für elektronische Musik.

Auch Balkan Fever 2012 wird mit 14 geplanten Konzerten ein denkbar breites Spektrum abdecken. An fünf Spielorten: Porgy & Bess, Sargfabrik, RadioKulturhaus, Ost Klub und Replugged, Musiker/-innen aus 14 Balkanländer, Musikformen in allen möglichen Mischungsverhältnissen werden den Balkanraum als kreative, vielseitige und moderne Region ausweisen und für ein breit gestreutes Publikumsprofil garantieren.

Einen besonderen Schwerpunkt des Festivals bildeten stets die schillernden Ethno- und Jazzszenen Bulgariens. Theodosii Spassov hatte bis jetzt in keinem Jahr gefehlt, 2012

BALKAN FEVER

2004 gegründet, entwickelte sich Balkan Fever zum europaweit größten Ereignis seiner Art. Kein besserer Ort als Wien wäre dafür denkbar, handelte es sich dabei doch stets um die nördlichste Metropole Südosteuropas, um den Ort, von dem aus auf vielfältige Weise die Geschehnisse des Balkans beeinflusst wurden.

Dabei war es den Initiatoren Richard Schuberth und Ambrol Igljenikov-Joro stets wichtig, einen breiteren musikalischen Fokus vorzustellen als die übliche Trompeten-Madness und Balkandisco, womit Balkanmusik im Westen assoziiert wird. Nie bediente das Team, dem seit heuer auch Tatjana Petkova (Presse, PR, Fundraising) und Andrija Arapović (Webgestaltung) angehören, den sog. Balkan-Boom.

wird er erstmals mit einem rein traditionellen Ensemble gastieren. Weiters wird es ein Konzert des großen Pianisten Milcho Leviev mit dem amerikanischen star Chico Freeman im Porgy & Bess geben.

Unter dem Projekttitel Eksilski Bugarski Jazz Union werden ebendort sieben wichtige Vertreter der internationalen bulgarischen Jazzdiaspora (Dimitar Bodurov, Petar Slavov, Vladimir Karparov, Alexander Wladigeroff, Dimitar Lioliev, Georgi Kornazov und Borislav Petrov) zu einer denkwürdigen Session zusammenfinden. Nähere Infos: www.balkanfever.at. ■

Теодосий Спасов и Милчо Левиев
Theodosii Spassov und Milcho Leviev

Диагноза „страх“

Докато българинът страда от нея, ще го манипулират колкото си искат

**ВЕСЕЛКА
МАРИНОВА**

Кореспондент на в. „Преса“ – България
Специално за A4

„Раздвоено“. Така често отговарям на нищо незначещия въпрос „Как си?“. Раздвоението го мъкна със себе си вече близо 20 години.

Половината от мен живее някъде – в Япония или в Австрия, и все иска да си открадне нещо оттам – било човешката съпричастност при национални трагедии, социалния капитализъм, организацията на транспорта, работещата икономика или протестиращите студенти, и да си го занесе в България. Защото другата, по-истинската и по-емоционалната ми половина е там. И тайничко се надявам, че ще залепя двете половинки.

Годините си вървят, а магическо лепило така и не мога да открия. Напоследък даже се ужасявам, че в тиня трудно се лепи. Всеки път броят на оплаквачите се в България расте лавинообразно, обменените ми левчета вървят като топъл хляб, главните герои на вестниците са или престъпници, или попфолк певици;

КУЧЕТАТА – БЕЗДОМНИТЕ ИЛИ ТЕЗИ НА ПЛАНИНСКИТЕ СПАСИТЕЛИ, СА ПО-ВАЖНИ ОТ ХОРАТА.

Докато едни вземат бързи кредити с астрономически

лихви, за да си купят лекарства, на четириногите им обещава телешки пържоли за награда – открили са трупа на зверски убито невинно момиче след два месеца търсене, а родителите му, съкрушени от мъка, са принудени да се извиняват на полицията (случаят с 18-годишната Мирослава от Перник)...

По пътя към къщи слушам внимателно. Всичко. И попивам. Че парите не стигали. Че обстановката в България с всеки изминал ден ставала не лоша, а страшна. Че хора, изхранвали преди години семействата си, сега били на ръба, понеже икономиката я нямало никаква. Баби пък помагали на внуци с мизерни пенсии, защото нямало работа. Министри тренирали на гърба на народа, а той не знаел какво го чака утре. Всъщност и правителството не знаело.

И колкото повече слушам, толкова повече се ядосвам. На същите тези, които се оплакват, къткащи мизерните си заплати, извиняващи се, когато убиват децата им, и молещи се да не станат поредната жертва – на съкращение, пенсионна реформа, кражба или убийство. Другите – да се спасяват кой както знае и ако може.

Затова си мисля, че българинът е болен, много болен. От страх и овчедушие. Ето защо и с него могат да си правят каквото си искат, докогато си искат! ■

Diagnose: Angst

Die Bulgaren sind manipulierbar, solange sie Angst haben

**VESELKA
MARINOVA**

Korrespondentin
Zeitung „Presa“ – Bulgarien
Speziell für A4

Auf die oberflächliche Frage „Wie geht es dir?“ antworte ich oft mit „zwiespältig“. Der Zwiespalt begleitet mich schon knapp 20 Jahre.

Eine Hälfte von mir lebt irgendwo – in Japan oder Österreich, und versucht, ein Stück der dortigen Kultur mit nach Hause zu bringen: sei es das Mitgefühl für menschliche Tragödien, der „Sozialkapitalismus“, die tadellos funktionierenden öffentlichen Verkehrsmittel und die Wirtschaft, oder sogar die Studentenproteste. Meine andere, emotionale Hälfte, mit der ich mich auch identifiziere, lebt in Bulgarien und ich hoffe, heimlich beide eines Tages vereinen zu können.

Während aber der Wunderkleeber dafür unauffindbar bleibt, wächst der Abgrund zwischen meinen beiden Ichs. Denn jedes Mal, wenn ich in meiner Heimat bin, muss ich erleben, dass die Zahl der Klagenden schneeballartig steigt und zwar so schnell, wie meine soeben im Wechselbüro gewechselten Leva wie die warmen Semmeln weggehen. Die Protagonisten in den Zeitungen scheinen nur entweder Kriminelle oder sexbetonte Popfolksängerinnen zu sein.

**HERRENLOSE- ODER
RETTUNGSHUNDE
SCHEINEN**

**WICHTIGER ZU SEIN
ALS MENSCHEN.**

Suchhunde kriegen Belohnungs-Rindersteaks, weil sie die Leiche eines grauenhaft ermordeten Mädchens nach zweimonatigen Suchaktionen gefunden haben, während manche Menschen von Schnellkrediten mit astronomischen Zinsen abhängen, um sich notwendige Medikamente zu besorgen.

Ich höre immer wieder, dass das Geld unzureichend ist. Dass die Situation mit jedem Tag nicht nur unerträglicher, sondern auch beängstigender wird. Dass Menschen, die früher ihre Familien ernähren konnten, jetzt vor dem Abgrund stehen, denn die Wirtschaft funktioniert nicht. Dass Omas mit ohnedies schon schlechten Pensionen auch noch ihren arbeitslosen Enkeln helfen müssen. Dass Minister auf Kosten der Bürger sich bereichern, während weder die Einen noch die Anderen wissen, was sie morgen erwartet.

Je mehr ich zu hören bekomme, desto mehr Wut sammelt sich in mir. Wut auf immer dieselben Klagen. Wut auf die Menschen, die sich mit miesen Gehältern zufrieden geben. Auf Alle, die nur hoffen können, dass die nächste Personalkündigung oder Pensionsreform sich nicht persönlich treffen wird.

All das bringt mich zu dem Schluss: Die Bulgaren leiden stark. Einerseits an Angst und andererseits an Schicksalsergebenheit. Und solange das so ist, sind sie auch manipulierbar. ■

Българите в Грац

КЪДЕ СМЕ
В АВСТРИЯ

Кратък пътеводител

ЙОРДАН ГЕРГОВ

Около 4000 е приблизителният брой на българите в Грац. Студенти, архитекти, лекари, „стара“ и „нова“ емиграция представляват нашенците в града, където са учили имена като Йоханес Кеплер и Никола Тесла и е живял и издъхнал през 1893 г. българският княз Александър I Батенберг.

Корените на диаспората ни там могат да се търсят още в XV в. Семейство Христо-ви от Северна България пристигат първи, за да работят като градинари. Наследниците им също се прехранват по този начин, но с течение на времето се замогват и сега са сред водещите международни производители на машини с годишен

ГОРДОСТ

„Преди да създадем клуба, хората пътуваха специално до Виена, за да гледат нещо във „Витгенщайн“, и все се оплакваха, че няма българска култура в Грац. С клуба обаче направихме така, че шест години по-късно културата сега им идва на крака“, гордее се Калинова. „Основната ни цел е да сплотим чрез изявиите си българската общност в града и да разпространим нашата култура зад граница“, обяснява още тя. До средата на 1970-те в Грац с културната дейност за българите там пък се занимавала Дина Григориаду.

Мариана Калинова

оборот 300 млн. €. Други известни семейства, числящи се към Градинарите, както ги наричат, са Пенков и Киров. С днешна дата има още няколко действащи техни колеги като семейство Кирова. Те продават зеленчуци и цветя на площад „Кайзер Йозеф“ в центъра на Грац.

И интелигенцията ни след Освобождението се насочва към града, в който и някога (в университета „Карл Франценс“), и сега е престижно да се следват медицина, фармация и инженерство. В Операта между 1937 и 1950 г. пък пее оперната ни прима Люба Велич.

От по-старата генерация емигранти в Грац е лекарката д-р Юлия Мюлер. Макар и пенсионерка, дамата продължава да работи на доброволни начала за мигранти без здравни осигуровки, а освен това е спонсор на Българския културен клуб в Грац от основаването му досега. Наричат я „майката на българските емигранти“. Сред доайените на общността ни е и архитект Григор Дойчинов – дългогодишен професор по архитектура в Техническия университет.

ОБРАЗОВАНИЕ, КУЛТУРА, НАУКА.

Миналата година в Грац отвори врати българско училище – „Н. Й. Вапцаров“ (вж. бр. 1 – б.р.). Преди доста години в града имало само курсове по майчин език, но към общината. Водила ги българистката Линда Праматарова.

В Грац е пълно с талантиливи българи от разнородни области. В оркестъра на Операта свирят Елисавета Станева-Фогл, Емилия Гладнишка, Иванила Лулчева и Камен Николов. Сред известните ни сънародници са още певиците Дарина Кандулкова-Имер и Теми Рафаел-Камбурова, хореографът Валентин Йосифов, художничката Жени Нолчева.

„Имаме и различни технически мозъци – активни млади хора с малки деца. Идват по концертите на клуба ни, участват в културния живот. В същото време Грац е студентски град с традиции. Дори моята баба Мара Камбурова е завършила едно време фармация в Грац“, разказва Мариана Калинова, зам.-председател на Българо-австрийския културен клуб – Грац. „И сега мнозина български студенти учат тук за архитекти, прависти, икономисти, медици“, добавя още тя.

БГ ресторант и църква обаче си нямат, пояснява Калинова. Засега. Иначе отец Петкин от Виена пътува дотам само при предварителна уговорка за конкретни поводи.

БЪЛГАРСКИЯТ КУЛТУРЕН КЛУБ.

Мариана Ердьоди-Калинова е от Пловдив, но живее в Грац от 20 години. По професия е геодезист, но от дете се занимава и с изобразително изкуство. Организира няколко самостоятелни изложби там и покрай тях постепенно се запознава с все повече наши сънародници от различни сфери. Така през 2006-а с подкрепата на активни българи се основава Българо-австрийският културен клуб.

„Гордея се, че до момента успяваме сами с доброволен труд да създаваме събитията. Не разчитаме на държавна подкрепа от България. Мъчно ни е обаче, че нямаме собствено помещение за културни изяви и голяма част от финансовите средства на клуба отиват за наем на подходящи зали“, вметва г-жа Калинова. ■

СЪОБЩЕНИЕ

Българското училище „Н. Й. Вапцаров“ – Грац, набира ученици за II срок на учебната 2011/2012 г., както и за учебната 2012/2013 г.

За контакти: маг. Десислава Оплел, 0650/260 40 31

DEUTSCH FÜR BULGAREN

Оставам без въздух/Jemandem geht die Luft aus

Jemandem geht die Luft aus

Mit dieser Redewendung wird umschrieben, dass jemandem die finanziellen oder wirtschaftlichen Mittel ausgehen:

Bei einem Gebot für 50.000 € ging den meisten Interessenten für das Auto die Luft aus.

Оставам без въздух

Този израз се използва в смисъл, че на някого не му достига финансови средства:

При оферта от 50 000 € много от заинтересуваните за колата останаха без въздух.

BULGARISCH FÜR ÖSTERREICHER

Bulgarisch	Transkription	Deutsch
Приятно прекарване на ваканцията!	Priyatno prekarvane na vakanciyata!	Schöne Ferien!
Честит Великден!	Chestit Velikden!	Frohe Ostern!
Много щастие!	Mnogo shtastie!	Viel Glück!
Сърдечни благопожелания!	Sardechni blagopozhelania!	Herzlichen Glückwunsch!
Много успех!	Mnogo uspeh!	Viel Erfolg!
Приятно прекарване!	Priyatno prekarvane!	Viel Vergnügen!

Консултация № 2

От специалистите на „Компас“

КАКВИ СА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СКЛЮЧВАНЕ НА ЧАСТНА ЗДРАВНА ЗАСТРАХОВКА ОТЕВРОПЕЙСКИ ГРАЖДАНИ В АВСТРИЯ?

Съществуват различни варианти на частни здравни застраховки. В повечето случаи и нуждаещите се обръщат към регионалната здравна каса (Gebietskrankenkasse). Освен това на пазара могат да се намерят и достатъчно продукти на различни застрахователни компании, насочени към чужди граждани, адаптирани към техните нужди по време на пребиваването им в алпийската страна.

Най-предпочитаният осигурител са регионалните здравни каси. За да може един европейски гражданин да се възползва от услугите на здравната каса, трябва да докаже непрекъснато здравно осигуряване в България за изминал период. Документът, удостоверяващ това обстоятелство, е формуляр Е 104. Предимството при този вариант е, че здравните услуги могат да се ползват от момента на сключване на застраховката в Австрия.

При прекъсвания на здравното осигуряване за изминалия период застрахованият може да ползва здравни услуги в Австрия чак след шестия месец от сключване на договора със здравната каса. ■

КЪДЕ СЕ РЕГИСТРИРА АВТОМОБИЛ?

При закупен автомобил от Австрия регистрацията се прави при оторизираните за целта органи – застрахователните компании. Там се получават и новите номера на колата и едновременно с това се сключва застраховка „Гражданска отговорност“. Размерът на застраховката

се определя от техническите данни на автомобила и историята на пътнотранспортните произшествия на собственика му. Допълнителните разходи при регистрацията са данък NoVA, който е еднократен, и данък МПС (Kfz-Steuer).

При закупен автомобил от друга държава, който предстои да бъде регистриран в Австрия, стъпките са различни. В зависимост от това каква марка е и на колко години е той някои от долупосочените етапи може да отпаднат. След проведена тестова регистрацията на кола, внесена от България, специалисти от „Компас“ обобщиха:

– Трябва да се издава *Einzelgenehmigungsbescheid* от производителя на марката на автомобила или от негов представител в Австрия. Документът струва приблизително 180 €.

– В случай че возилото е по-старо от 20 г., се отива на годишен преглед. Там трябва да се определи състоянието му и необходимостта от допълнителни ремонти по него. Протоколът от прегледа струва приблизително 60 €.

– При кола на по-малко от 20 г. се отива в изпитателна лаборатория (*Landesprüfstelle*), където протоколът ще струва приблизително 130 €.

– „Отключване“ на автомобила от данъчния орган – изчислява се еднократният данък NoVA или ако е плащан вече такъв, се издава удостоверение за това.

– След набиране на всички необходими документи се пристъпва към регистрацията на превозното средство при застрахователните органи. Регистрацията струва около 180 €. ■

www.eukompass.at

Скъпи читатели, Специалистите от консултантския център „Компас“ – Виена, ще ви информират своевременно на страниците на А4 по актуални социални теми, свързани с живота ни в Австрия.

Очакваме и вашите въпроси на редакционния имейл verein@bulgaren.org. Консултантите на „Компас“ с удоволствие ще ви отговорят на най-важните от тях.

Liebe Leserin, lieber Leser, die Spezialisten vom Beratungszentrum „Kompass“ – Wien, werden Ihnen aktuelle soziale Themen rund um das Leben in Österreich hier auf diesen Seiten der Zeitschrift А4 präsentieren.

Wir erwarten Ihre Fragen per E-Mail an die Redaktion verein@bulgaren.org. Die Berater von „Kompass“ werden Ihnen gerne Ihre Fragen beantworten.

КАКЪВ Е СРОКЪТ ЗА ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ЗА СЕРТИФИКАТ ЗА РЕГИСТРАЦИЯ (ANMELDEBESCHEINIGUNG), АКО ИДВАМ ОТ БЪЛГАРИЯ И ИСКАМ ДА ОТВОРЯ ФИРМА В АВСТРИЯ?

Сертификатът за регистрация (Anmeldebescheinigung) е документът, регламентиращ престоя на българските граждани в Австрия. До третия месец от датата на адресната си регистрация в страната всеки гражданин на държава – членка на Европейския съюз, установил се да живее тук след 1 януари 2006 г., е задължен да подаде заявление за сертификата.

Той се издава от Общинския отдел 35 (MA 35). Неподаването на заявление за сертификат за регистрация или подаването му извън определения за това срок (три месеца след адресната регистрация) е свързано с парична санкция, която се заплаща при получаването му от MA 35.

Сертификатът може да се издаде на всеки български гражданин при определени условия. За целта MA 35 е класифицирал гражданите, желаещи да се установят за повече от три месеца в Австрия, на няколко групи според целта им на пребиваване:

1. Работници и служители/стажанти/ученици.
2. Лица, пребиваващи в рамките на програма Au-pair.
3. Самонаети лица.
4. Студенти.
5. Частни лица.
6. Съпрузи/деца/родители/на съпруга/съпругата, които пристигат след тях или придружават гражданин на ЕИП и Швейцария.
7. Новородени.
8. Партньори, които пристигат по-късно или придружават гражданин на ЕС.

Освен горепосочените документи MA 35 изисква и специфични документи, доказващи финансови средства, необходими за пребиваването на европейския гражданин в Австрия. Финансовите средства, нужни за месечната издръжка, са различни за всяка от вече споменатите групи и имат специфичен подход за доказване на произход и размер.

От изложената информация става ясно, че регистрацията на фирма (самонаето лице) е само една от седемте причини за издаване на сертификата за регистрация, който ви позволява постоянно пребиваване в алпийската държава. ■

INTERFINANCE BERATUNGS GmbH

1010 Wien, Fischerstiege 9, Mag. A. Pissareva
 Mobil (0043) 699 195 80 421, Tel. (01) 585 65 18 27
 E-Mail office@financecoaching.at

Поръчителство по банков кредит

Какви са видовете гаранции

По принцип всеки човек е отговорен само за собствения си дълг. Възможно е обаче и поемане на отговорност за чужд дълг чрез сключване на договор за гаранция.

С този договор гарантът се задължава да изплаща дълговете на главния длъжник, в случай че той не е изряден в изпълнението на договорените си задължения. Така се създават правни отношения, в които участват три страни.

При потребителите е необходим писмен документ, доказващ валидността на гаранцията,

ОСВЕН АКО НЕ СТАВА ВЪПРОС ЗА ОТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ТЪРГОВЦИ.

В зависимост от условията за отговорност се различават следните видове гаранции: обикновен поръчител, отговорност „поръчител и платец“ и гаранция за изпълнение.

ОБИКНОВЕН ПОРЪЧИТЕЛ. При този вид гаранция поръчителят се задължава да плати, ако главният длъжник не изпълнява задълженията си. Важно е да се отбележи, че той се задължава да плати само до размера на главницата, като при неизпълнение на задълженията главният длъжник първи получава покана (предупреждение) за плащане. В допълнение поръ-

чителят се задължава само за периода, през който се изплаща главницата.

ОТГОВОРНОСТ „ПОРЪЧИТЕЛ И ПЛАТЕЦ“. Поръчителят се задължава да покрие дълга дори когато основният длъжник е в състояние да плати. Това означава, че

ДЛЪЖНИКЪТ И ПОРЪЧИТЕЛЯТ СА ЕДНАКВО ОТГОВОРНИ И КРЕДИТОРЪТ МОЖЕ ДА ИЗИСКВА И ОТ ДВЕТЕ СТРАНИ.

Ако основният длъжник е в несъстоятелност, поръчителят трябва първо да погаси задължението към кредитора, а после да се обърне към основния длъжник за връщане на парите. В случай че последният фалира, поръчителят губи окончателно парите си.

ГАРАНЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ. Гаранцията за изпълнение е ограничена форма на обезпечаване на дълга. Поръчителят се ангажира с изплащането на дълговете, ако основният длъжник не е в състояние да ги покрие. Кредиторот може да се обърне към гаранта едва когато е

НАПРАВИЛ НАПРАЗЕН ОПИТ (ЕКЗЕКУЦИЯ) ЗА СЪБИРАНЕ НА ДЪЛГА

от главния длъжник. ■

Bürgen für fremde Schuld

Arten von Bürgschaften je nach Haftungsvoraussetzungen

Grundsätzlich haftet jeder Mensch nur für seine eigenen Schulden. Die Haftung für fremde Schulden kann jedoch vertraglich durch die Schließung eines Bürgschaftsvertrages vereinbart werden.

Der Bürge verpflichtet sich innerhalb einer Bürgschaft, die offenen Schulden für den Hauptschuldner in einem Vertragsverhältnis zu tilgen, sofern der Hauptschuldner seinen vertraglichen Verpflichtungen nicht ordnungsgemäß nachkommt. Somit entsteht ein Rechtsverhältnis, in dem drei Personen involviert sind.

Bei Verbrauchern erlangt nur eine schriftliche Bürgschaftsverpflichtung Gültigkeit,

AUSSER ES HANDELT SICH UM EINE BÜRGSCHAFT ZWISCHEN KAUFLEUTEN.

Je nach Haftungsvoraussetzungen wird zwischen folgenden Arten von Bürgschaften unterschieden: Gewöhnliche Bürgschaft, Haftung als Bürge und Zahler, Ausfallsbürgschaft.

GEWÖHNLICHE BÜRG-SCHAFT. Bei dieser Art von Bürgschaft verpflichtet sich der Bürge dann zu zahlen, wenn der Hauptschuldner seinen Pflichten nicht nachkommt. Wichtig ist, dass der Bürge nur in der Höhe der Hauptschuld haftet und der Hauptschuldner zuerst (per Mahnung) zur Leistung aufgefordert wird. Zudem ist der

Bürge nur so lange zur Leistung verpflichtet, wie die Hauptschuld besteht.

HAFTUNG ALS BÜRGE UND ZAHLER. Bei dieser Art von Bürgschaft kann der Bürge auch zuerst zur Leistung verpflichtet sein, auch wenn der Hauptschuldner grundsätzlich zur Leistung bereit wäre. Das bedeutet,

DER BÜRGE IST GLEICHBERECHTIGTER SCHULDNER UND DER GLÄUBIGER KANN NACH BELIEBEN AUF BEIDE SCHULDNER ZUGREIFEN.

Erst im nächsten Schritt kann sich der Bürge am Hauptschuldner regressieren und trägt die Gefahr für seine Insolvenz.

AUSFALLSBÜRGSCHAFT. Die Ausfallsbürgschaft ist eine eingeschränkte Form der Sicherstellung einer Schuld. Der Ausfallsbürge wird anstatt des Schuldners für die Begleichung der Schulden herangezogen. Der Gläubiger kann auf den Ausfallsbürgen erst dann zurückgreifen,

WENN ER ZUVOR (MIT EXEKUTION) VERGEBLICH VERSUCHT HAT,

die Schulden bei dem Hauptschuldner einzutreiben. ■

Довиждане, колега!

Прекратяване на трудовите правоотношения от страна на работодателя

АДВОКАТ МАГ. АНЕЛИЯ ПАСКАЛЕВА 0650/861 72 84

Прекратяване на трудовите правоотношения може да се извърши с едностранно изявление – т.нар. предизвестие. С него се уведомява за прекратяването на договора с изтичането на определен срок. То може да се извърши в писмена или усна форма (дори по телефона), както и конклюдентно, без да е необходимо да се оповестяват причините. С оглед на по-лесното доказване на отношенията се препоръчва писмената форма.

Срокът на предизвестие, както и краят на трудовото правоотношение се определят от закона и от колективните трудови договори. Този срок представлява минималното време, което трябва да изтече между уведомлението за прекратяване (предизвестие) до действителното прекратяване на трудовото правоотношение.

Предизвестие трябва да бъде получено от ответната страна по договора и влиза в сила в деня на изтичането му, дори и в случай на несъгласие от ответната страна. От него

трябва недвусмислено да става ясно, че е съобразено със законовите срокове, без те непременно да бъдат посочвани.

ОСОБЕНОСТИ. Трудовият договор може да бъде прекратен и когато работникът (респ. служителът) е в отпуск по болест поради професионално заболяване, произшествие или трудова злополука. В такъв случай той си запазва правото на обезщетение за отпуск по болест за целия срок на предизвестие или респективно до възстановяване

на трудоспособността, макар трудовите правоотношения да се прекратяват с изтичане на предизвестие.

С прекратяването на трудовите правоотношения работникът/служителят получава всички полагащи му се компенсации, възнаграждения и обезщетения. Ето защо отпусъкът по болест не е основание за удължаване на трудовия договор.

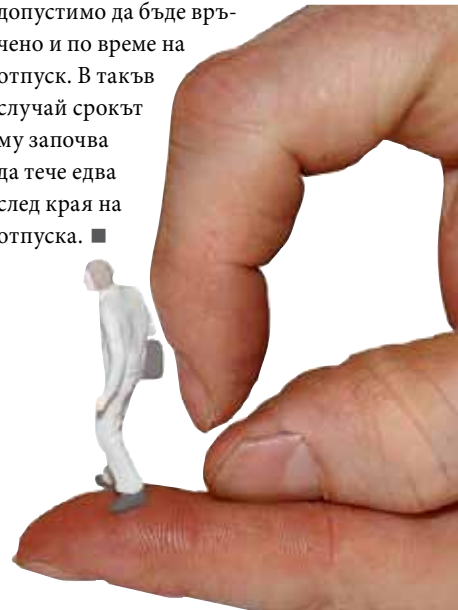
ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА РАБОТОДАТЕЛЯ. Работодателят е длъжен да продължи да изплаща обезщетение за отпуск по болест и след края на трудовото правоотношение, в случай че по време на отпуск по болест, професионално заболяване, произшествие или трудова злополука:

- ✓ бъде връчено предизвестие от страна на работодателя;
- ✓ работникът/служителят бъде дисциплинарно уволнен без основателна причина;
- ✓ работникът/служителят напусне без предизвестие

поради виновно поведение на работодателя.

Ако работникът/служителят изпадне в нетрудоспособност, след като е бил предизвестен от работодателя, последният не се задължава да изплаща обезщетение за отпуск по болест след края на трудовото правоотношение.

Предизвестие за прекратяване на трудов договор от страна на работодателя е допустимо да бъде връчено и по време на отпуск. В такъв случай срокът му започва да тече едва след края на отпуска. ■

Kündigung durch den Arbeitgeber

ADVOKAT MAG. ANELIA PASKALEVA
0650/861 72 84

Die Kündigung ist eine einseitige Willenserklärung, mit welcher die Beendigung des Arbeitsverhältnisses zu einem bestimmten Zeitpunkt abgegeben wird.

Diese kann sowohl mündlich (auch telefonisch) als auch schriftlich, sogar durch schlüssige Handlungen erfolgen. Eine Kündigung ist auch ohne Begründung wirksam und muss durch die andere Vertragspartei empfangen jedoch nicht zugestimmt werden. Durch gesetzliche und/oder kollektivvertragliche Fristen und

Termine sind die Kündigung und Termine zeitlich bestimmt.

Kündigungsfrist ist die Mindestzeit, die zwischen dem Ausspruch der Kündigung und dem Ende des Arbeitsverhältnisses liegen muss. Kündigungstermin ist der Zeitpunkt, an dem die Kündigungsfrist endet, also der Zeitpunkt der Beendigung des Arbeitsverhältnisses. Aus der Kündigung muss völlig eindeutig erkennbar sein, dass das Arbeitsverhältnis unter Wahrung der Kündigungsfrist beendet werden soll.

Auch während eines Krankenstandes kann das Arbeitsverhältnis vom Arbeitge-

ber gekündigt werden. Eine Entgeltfortzahlungspflicht des Arbeitgebers über das Ende des Arbeitsverhältnisses hinaus besteht, wenn während des Krankenstandes:

- ✓ der Arbeitgeber eine Kündigung ausspricht;
- ✓ der Arbeitnehmer ohne wichtigen Grund vorzeitig entlassen wird;
- ✓ der Arbeitnehmer aus Verschulden des Arbeitgebers vorzeitig austritt.

Die Kündigung durch den Arbeitgeber während einesurlaubes des Arbeitnehmers ist grundsätzlich ebenso zulässig, jedoch beginnt die Kündigungsfrist erst nach dem Ende desurlaubes zu laufen. ■

Конникът от Мадара

Според някои хипотези това е хан Тервел

ОКСАНА ДАНАИЛОВА

Мадарският конник се намира в Североизточна България, на 20 км от Шумен, с. Мадара. Скалният релеф, датиращ от VIII век, е изсечен в отвесна стена на височина 23 м и представлява ловна сцена, в която конник, следван от вярното си куче, убива с копието си лъв.

Някои учени приемат, че това всъщност е хан Тервел, който побеждава византийците. Съществува и хипотеза, че Мадарският конник пресъздава момент от създаването на Първата българска държава (681–1018).

Барелефът се свързва и със създадения от хан Омуртаг голям култов комплекс,

ФАКТИ

- ▶ От 1979-а паметникът е част от световното културно наследство на ЮНЕСКО.
- ▶ След проведена национална анкета през юни 2008-а е обявен за глобален символ на България.
- ▶ Има внесено предложение до правителството барелефът да бъде поставен на първата българска евромонета.

включващ езическо светилище, храмове, дворцови и жилищни сгради и други постройки. В резервата са открити праисторически култови фигурки и оброчни плочки, посветени на Трите нимфи, Зевс, Херакъл, Дионис, Кибела и на тракийския конник герой Херос.

Разходката дотам ще ви достави наслада от невероятно красивата природа наоколо. В подножието на скалите има голяма пещера, в която в древността траките почитали божествата си – т.нар. Пещера на нимфите. Заради акустиката ù днес в нея се провеждат симфонични концерти.

Преди да си тръгнете заредени емоционално и горди, че сте българи, отпийте от стичащата се на малки капчици бистра вода в пещерата. Казват, че имала целебни свойства за много болести, но най-вече била полезна за очите. ■

Der Reiter von Madara

Vermutlich stellt er Khan Tervel dar

ОКСАНА ДАНАИЛОВА

Das Felsrelief „Der Reiter von Madara“ befindet sich im Nordosten Bulgariens, 20 km von Schumen entfernt, in der Nähe des Dorfes Madara. Es ist mit dem 8. Jh. datiert und befindet sich an einem 23 m hohen Felsen. Es stellt eine Jagdszene dar, in der ein Reiter, gefolgt von seinem Hund, mit einem Speiß einen Löwen erlegt.

Manche Wissenschaftler nehmen an, das sei Khan Tervel (der zweite Herrscher Bulgariens seit der Anerkennung des Landes 681 seitens Byzanz), der die Byzantiner besiegt. Es gibt auch die Hypothese, dass der Reiter von Madara eine Szene der Gründung des Ersten bulgarischen Staates in Europa wiedergibt.

Das Basrelief wird auch mit dem von Khan Omurtag gebau-

ten großen Kultkomplex in Verbindung gebracht. Der Gebäudekomplex umfasst einen heidnischen Tempel, Kultstätten, Hof-, Wohn- und andere Gebäude. Im Reservat wurden prähistorische Kultfiguren gefunden, gewidmet den drei Nymphen, Zeus, Herakles, Dionysos, Kybele und dem thrakischen Reiter Heros.

Mit Genuss durchwandert man hier die wunderschöne Natur. Am Fuße der Felsen liegt eine große Höhle, in der die Thraker im Altertum ihre Gottheiten verehrten – die sogenannte Grotte der Nymphen. Wegen der Akustik veranstaltet man heute Symphoniekonzerte dort.

Bevor man tief beeindruckt wieder weggeht, trinkt man vom klaren, in kleinen Tropfen ab rinnenden Wasser in der Grotte. Man sagt, es sei heilkräftig gegen viele Schmerzen, am wirksamsten sei es aber für die Augen. ■

ФАКТЕН

- ▶ Das Monument zählt seit 1979 zum Weltkulturerbe der UNESCO.
- ▶ Nach einer im Juni 2008 durchgeführten nationalen Abstimmung setzte sich der Reiter von Madara als globales Wahrzeichen Bulgariens durch.
- ▶ Es wurde ein Antrag im Parlament eingebracht, dass das Basrelief auf der ersten bulgarischen Euromünze abgebildet sein soll.

▲ В атракциона „Солни светове“ In den Salzwelten Hallein

Домът и гробът на Франц Ксавер Грубер, бащата на „Тиха нощ, свята нощ“

Grab und ehemaliges Wohnhaus Franz Xaver Grubers ▶

ЮЛИЯ КОВАЧЕВА

Бялото злато на Халайн

Солена благодат и келтски танци

Има ли планина от сол и как се е родила една от най-известните коледни песни „Тиха нощ, свята нощ“. Това ще разберете, ако се разходите до градчето Халайн, намиращо се само на 15 км южно от Залцбург.

Обявена за паметник на културата, старата част на Халайн пленява с тесните си улички и средновековни сгради, както и с красивите си къщи, реставрирани наскоро.

Най-добре е да спрете колата си в края на града, на големия паркинг на о-в Пернер, и да тръгнете по пешеходната зона нагоре към църквата. Там се намира музеят „Тиха нощ“. Вътре ще научите историята на възникването и разпространението на едноименната най-популярна коледна мелодия в света и да посетите гроба на създателя ѝ Франц Ксавер Грубер.

Друга задължителна спирка в Халайн е Музеят на келтите, първите преселници по тези земи. Те се установили там за пръв път преди 2500 години и

започнали да усвояват находищата на сол при Дюрнберг, с което си осигурили благоденствие и икономическо влияние.

Всичко за бялото злато – солта, ще разберете отблизо, ако посетите дюрнбергските солни мини.

Удобните миньорски влачета в атракциона „Солни светове“ ще ви отведат до вътрешността на „солена планина“. Оттам по две 42-метрови пързалки се стига до подземното солено езеро. С помощта на мултимедийно шоу цялата информация ще ви бъде поднесена зрелищно. ■

ВИРТУАЛНА РАЗХОДКА

Безплатното мобилно приложение Hallein Tour Guide ви дава възможност да получите полезна информация за градчето и да придобиете първи впечатления за него директно от екрана на айфона си: www.hallein.com.

JULIA KOVATCHEV

Wie gewinnt man Salz aus dem Berg und wie entstand das berühmte Weihnachtslied „Stille Nacht, Heilige Nacht“? Bei einem Ausflug nach Hallein, einer Kleinstadt nur 15 km südlich von Salzburg entfernt, können Sie das erfahren.

Die Altstadt, welche unter Denkmalschutz steht, bezaubert mit ihren engen Gassen und den mittelalterlichen Bauwerken sowie den schönen neu renovierten Häusern.

Lassen Sie das Auto einfach am Rande der Stadt auf dem großen Parkplatz der Pernerinsel stehen, um Hallein zu Fuß zu erkunden. Wenn man die Fußgängerzone bis zur Kirche hinauffläniert, kann man das Stille Nacht Museum besuchen. Dort erfährt man mehr über die Entstehung und Verbreitung des wohl berühmtesten Weihnachtsliedes und man kann auch das Grab von Franz Xaver Gruber besichtigen.

Eine weitere Station, die man während des Aufenthaltes nicht missen sollte, ist das Keltenmuseum. Die Kelten, jene ersten Siedler dieser Region, ließen sich bereits vor 2500 Jahren hier nieder und erlangten durch die kommerzielle Nutzung der

Das „Weiße Gold“ von Hallein

Salzsegen und Keltentanz

VIRTUELLE TOUR

Mit der gratis Applikation der Stadt Hallein Tour Guide kann man sich viele Infos und Eindrücke direkt auf das Display seines iPhones holen: www.hallein.com.

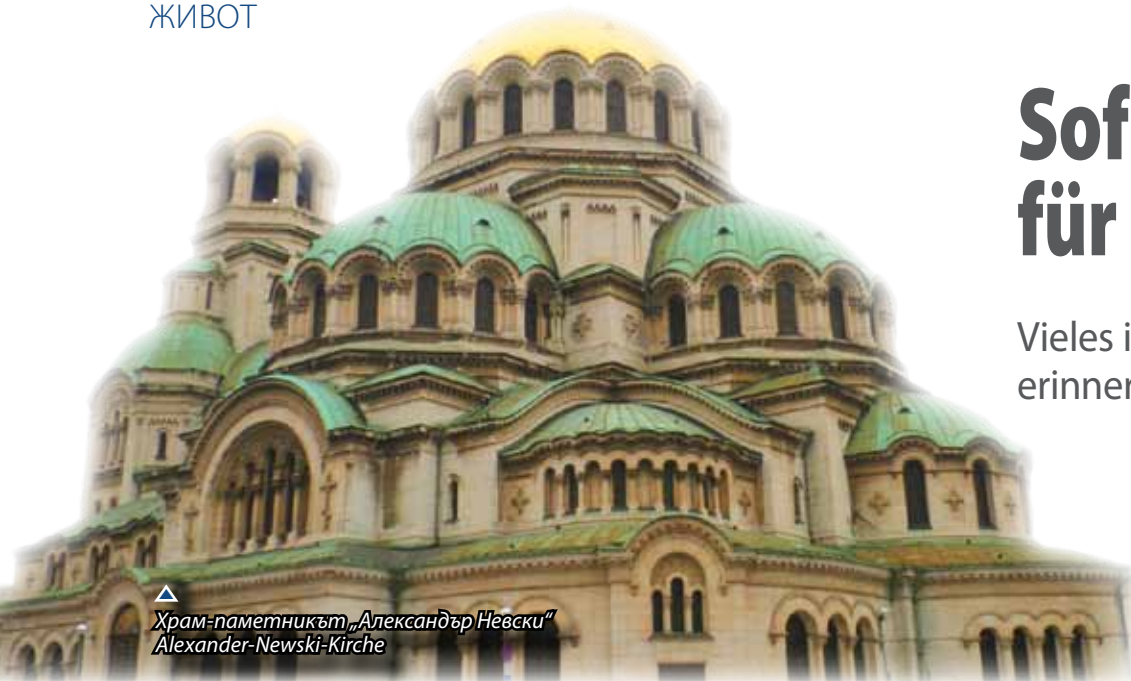
Salzlagerstätten auf dem Dürrnberg bei Hallein Wohlstand und wirtschaftspolitische Macht.

Alles über das „Weiße Gold“ – das Salz, erlebt man hautnah bei einer Tour durch das Salzbergwerk am Dürrnberg – die Salzwelten.

Mit der Grubenbahn geht es lustig und bequem in das Bergesinnere und über die zwei 42 m langen Bergmannsrutschen gelangt man zum unterirdischen Salzsee. Eine multimediale Show aus Licht und Ton verzaubert die Besucher und man bekommt alle wichtigen Informationen spannend und interessant vermittelt. ■

Sofia für Anfänger

Vieles in der Innenstadt erinnert mich an Wien

▲ Храм-паметникът „Александър Невски“
Alexander-Newski-Kirche

София за начинаещи

Много неща в центъра на столицата ми напомнят за Виена

ХАЙМО ЕБЕРХАРД

„Българките са сред най-красивите жени в света.“ Неведнъж бях чувал тези думи и докато бегло наблюдавах стюардесата по време на първия си полет Виена–София, се опитвах да избегна всякакви сравнения по отношение на красотата и да се съсредоточа върху бордното списание.

„Кафе или чай?“, ме попита стюардесата. Наум прелистих лицата на всичките ѝ колежки, които някога са ми задавали този въпрос, и захласнат по перфектния ѝ външен вид, реших да си поръчам кафе. В списанието се зачехох в интервю с българския министър на икономиката и туризма Трайчо Трайков. Вгълбен в материала, одобрително кимам на плановете му за

насърчаване на индивидуалния и културния туризъм в България и изобщо не разбрах кога самолетът се пригответи за кацане в София.

НА БЪЛГАРСКА ЗЕМЯ.

Първият контакт с жителите на една държава обикновено е с гилдията на таксиметровите шофьори. Добре работещото и организирано летище ми вдъхна надежда, че началото „Такси за София“ ще бъде успешно. Който познава Белград или Истанбул например, е наясно и с необичайното поведение на средноевропейските шофьори. Те често буквално се нахвърлят на пристигащите, като с това предизвикват недоволството и недоумението им. Ситуацията в София обаче не е такава.

Докато пушех първата си цигара на българска земя, осъзнах, че всъщност никой

HEIMO EBERHARD

„Bulgarische Frauen zählen zu den schönsten der Welt“, bekam ich schon oft zu hören und während ich die Stewardess auf meinem ersten Flug von Wien nach Sofia noch flüchtig betrachte, verwerfe ich den Schönheitsvergleich, um mich dem Boardmagazin zu widmen.

„Coffee or tea?“, fragt mich die Stewardess. Ich beginne alle Stewardessen, die mir in meinem bisherigen Leben Kaffee serviert haben, hinsichtlich ihres makellosen Aussehens im Geiste Revue passieren zu lassen, und entscheide mich für einen Kaffee.

Ein Interview mit dem bulgarischen Wirtschafts- und Tourismusminister Traycho Traykov erweckt gleich meine Aufmerksamkeit. Wohlwollend nicke ich hinsichtlich der Pläne des Ministers, den Individual- und Kulturtourismus in Bulgarien zu forcieren und bemerke gar nicht, dass sich die Maschine bereits im Landeanflug auf Sofia befindet.

AUF BULGARISCHEM BODEN. Der erste Kontakt mit den Einheimischen eines Landes erfolgt meistens mit der Spezie

der Taxifahrer. Der gut organisiert wirkende Flughafen weckt in mir die Hoffnung, dass auch das Unterfangen „Taxi nach Sofia“ in geordneten Bahnen verlaufen wird. Wer Belgrad oder Istanbul kennt, kennt auch das für Mitteleuropäer befremdliche Verhalten der Taxifahrer, die sich oft in unfeiner Manier auf den Ankommenden stürzen, was bei selben häufig ein Unbehagen auszulösen vermag. Nicht so in Sofia.

Freudig überrascht, rauche ich die erste Zigarette auf bulgarischem Boden und nehme wahr, dass kaum von mir Notiz genommen wird. Als dann doch endlich ein Taxifahrer auf sich aufmerksam macht, packe ich die Gelegenheit beim Schopf, verstaue mein Gepäck im Kofferraum und mache es mir auf der Rückbank des geräumigen Mercedes bequem. Taxifahrer egal welcher Nationalität führen in der Regel gerne Konversation. So auch dieser. Der Umstand, dass sich meine Bulgarischkenntnisse auf wenige Sätze beschränken und er der englischen Sprache nicht mächtig ist, vermag seinen Redeschwall jedoch nicht zu stoppen.

TAXI SOFIA. Das blaue Glasauge am Rückspiegel, in der Türkei „Boncuk“ oder „Mavi Göz“ genannt, das seinen Besitzer vom „Bösen Blick“ bewahren soll, lässt mich vermuten, dass der Taxifahrer der türkischen Minderheit des Landes gehört. Gewissermaßen stolz auf meine Kombinationsgabe und meine Türkischkenntnisse, beginne ich

Такси за София – мисията възможна
Taxi nach Sofia – Mission possible

не ме забелязва. След като все пак едно такси се приближи, реших да се възползвам от възможността – натоварих багажа си и се настаних удобно в широкия мерcedes. Независимо от националността си всички шофьори обичат да говорят. Моят също.

Фактът, че знанията ми по български се ограничаваха до няколко изречения, а неговият английски не беше сред силните му страни, не му попречи да не млькне по пътя.

СОФИЙСКО ТАКСИ. Сивното стъклено око, висящо на огледалото за задно виждане (впрочем, на турски се нарича *Boncuik*, или *Mavi Göz*, и е талисман, който пази притежателя си от лоши погледи), ме наведе на мисълта, че шофьорът е от турското малцинство в България. Затова, горд от комбинативните си способности и познанията си по турски, започнах ентузиазно и да му отговарям на турски.

След като изражението му постепенно се помрачи и той продължи да ми говори на български, но вече с не толкова дружелюбен тон, се почувствах много неудобно и с нетърпение очаквах да слеза от колата.

По пътя през прозореца виждах плакати на политици от различни партии да напом-

нят за предстоящите избори през октомври. Сред лицата разпознах Волен Сидеров, лидера на дясната популистка партия „Атака“, когото познавах от австрийските медии.

ВПЕЧАТЛЕНИЯ. Изненадан от това, че магазините и бутиците работят дори и в неделя, се наслаждавах на живота по широките търговски улици в центъра на града. Впечатли ме атмосферата: студенти, прекарващи уикенда в някой от многобройните барове, възрастни дами с накъдрени коси, пиещи неделното си кафе в сладкарниците, млади семейства, разхождащи се в центъра и по парковете с децата си. Много неща в центъра на София ми напомнят за Виена!

Софиянецът е дружелюбен, но сдържан към чужденците, с което не се различава особено от виенчаните. Тази сдържаност често се бърка с високомерие и е по-скоро въпрос на интерпретация.

Колосалните сгради, построени още по времето на комунизма, са в приятен контраст с другите архитектурни стилове от различните епохи и бързо пленяват посетителя. София се представя на новодошлите не толкова хаотично и гръмогласно като Белград... ■

enthusiastisch auf Türkisch zu antworten. Als sich die Miene des Taxifahrers verfinstert und er weiterhin auf Bulgarisch auf mich einredet, jetzt allerdings in einem unfreundlicheren Tonfall, beginne ich mich zunehmend unwohl zu fühlen und sehne das Ende meiner ersten Taxifahrt in Bulgarien herbei. Am Fenster ziehen Plakate mit Politikern verschiedener Parteien an mir vorbei und kündigen die im Oktober stattfindenden Wahlen an. Ich erkenne Volen Siderov, Parteichef der rechtspopulistischen Partei Ataka, den ich aus den österreichischen Medien kenne.

ÜBERRASCHUNG. Überrascht, dass in Sofia Geschäfte und Boutiquen auch am Sonntag geöffnet haben, genieße ich das Flair der geräumigen Einkaufstraßen der Innenstadt. Studenten, die das Wochenende in einer der zahlreichen Bars

ausklingen lassen, ältere Damen mit Dauerwellen, die ihren Sonntagskaffe inklusive Torte in Konditoreien genießen, und Jungfamilien mit Kleinkindern bevölkern die Innenstadt und die angrenzenden Parkanlagen. Vieles in der Innenstadt von Sofia erinnert mich an Wien!

Der Sofioter ist höflich, aber zurückhaltend gegenüber Fremden, nicht unähnlich dem Wiener. Da wie dort wird „Zurückhaltung“ oft mit „Überheblichkeit“ verwechselt und ist wohl eher Auslegungssache des jeweiligen Betrachters. Die aus kommunistischer Zeit stammenden kolossalen Bauwerke stehen in einem charmanten architektonischen Kontrast mit anderen Baustilen, der verschiedenen Epochen und ziehen den Besucher rasch in seinen Bann. Sofia präsentiert sich seinen Besuchern weniger laut und chaotisch als Belgrad... ■

Webster
UNIVERSITY

Accredited in the US and Austria

Open Information Evening
March 29, 2012
Information & Registration:
www.webster.ac.at

Bachelor • Master • MBA

Art/Visual Culture
Business and Management
International Relations
Media Communications
Psychology

The American University with a Global Perspective

Webster University Vienna - Private University
Berchtoldgasse 1, 1220 Vienna, Austria
+43 1 269 92 93-0

www.webster.ac.at

Елиас Канети... от Русе

Дядовата му къща там
днес е артцентър

ВЕСЕЛА ПЕТРОВА

Австрийският писател Елиас Канети се е появил на бял свят на 25 юли 1905 г. в Русе, някогашен Русчук.

Макар и живял сравнително кратко в крайдунавския град, белетристът и драматург цял живот носи спомените за детството си в България. „Всичко, което по-късно пре-

МИТОВЕ

Според неофициални източници на церемонията по връчването на Нобеловите награди в Стокхолм пред големия белетрист била поставена табелка, на която пишело „Елиас Канети, Русчук“. Канети е австрийски писател, по документи английски гражданин, а последните години от живота си прекарва в Швейцария. Въпреки това обаче той държал да подчертае връзката си именно със своя роден град. Онзи незабравим пътър Русчук, описан от него с такава любов в книгата, донесла му голямата литературна награда на Шведската академия.

живях, се беше случило вече в Русчук.“ Неслучайно така започва автобиографичната му книга „Спасеният език“, в която авторът връща лентата назад към основните точки на живота си – Русе, Манчестър, Виена, Лондон, Цюрих.

ХУМАНИСТ НА ХХ ВЕК.

Канети завършва химия във Виенския университет, но така и не работи по тази специалност, а се влюбва в литературата и философията. Белязан от две световни войни, живял в различни точки на Европа, при все различията на културите, той се оформя като един от най-големите белетристи на ХХ век. Творецът е носител на редица престижни награди, а през 1981-ва получава Нобеловата награда за литература именно за романа си „Спасеният език“. Негово дело са и „Маса и власт“, „Съзнанието на думите“, „Факел в ухото“, „Заслепенето“, в които прави психоаналитичен анализ на обществото.

ДОМ „КАНЕТИ“. До смъртта си на 13 август 1994 г. в Цюрих поддържа връзка с Русе. Днес с детството на писателя се свързват малка едноетажна къща на ул. „Гурко“ 13 в областния град, където е живяло семейството му, и по-голяма сграда на ул. „Славянска“ 12. Там се помещавал хранителният магазин на дядо му. Тази къща, известна под името Дом „Канети“, в момента се използва от дружество „Елиас Канети“ като артцентър. ■

Elias Canetti... aus Ruse

Das Haus seines Großvaters dort
ist heute ein Artzentrum

Дом „Канети“ на ул. „Славянска“ 12 в Русе. Именно там в началото на ХХ в. се е помещавал магазинът на дядо му Canetti-Haus in Ruse, Slavyanskastraße 12 ▶

VESELA PETROVA

Дer Schriftsteller jüdischer Abstammung Elias Canetti wurde am 25. Juli 1905 in Ruse (früher Rustchuk) geboren.

Obwohl er relativ kurz in der Stadt an der Donau lebte, trägt der österreichische Schriftsteller und Dramatiker die Erinnerungen an seine Kindheit in Bulgarien sein ganzes Leben lang mit sich. „Alles, was ich später erlebt habe, war bereits in Rustchuk geschehen.“ So beginnt nicht zufällig sein autobiographisches Buch „Die gerettete Zunge“, in dem der Autor auf die wichtigsten Punkte seines Lebens – Ruse, Manchester, Wien, London und Zürich, zurückblickt.

HUMANIST DES XX. JH.

Canetti studierte Chemie an der Universität Wien, arbeitete aber nie in diesem Fach, sondern verliebte sich in Literatur und Philosophie. Geprägt durch zwei Weltkriege, in verschiedenen Teilen Europas miterlebt, wurde er einer der größten Belletristen des XX. Jahrhunderts trotz aller kulturellen Unterschiede. Der Künstler gewann viele renommierte Preise und 1981 erhielt er den Nobelpreis für Literatur mit seinem Roman „Die gerettete

Zunge“. In seinen Werken „Masse und Macht“, „Das Gewissen der Worte“, „Die Fackel im Ohr“, „Die Blendung“ analysiert er die Gesellschaft aus der Sicht der Psychologie.

CANETTI-HAUS. Bis zu seinem Tod am 13. August 1994 in Zürich hielt er Kontakt zu Ruse. Noch heute steht das Haus seiner Kindheit, ein kleines einstöckiges Haus in der Gurkostraße 13, wo seine Familie lebte, und ein größeres Gebäude in der Slavyanskastraße 12. Dort war einst das Lebensmittelgeschäft seines Großvaters. Dieses Haus, bekannt als Canetti-Haus, verwendet die Elias-Canetti-Gesellschaft heute als Artzentrum. ■

MYTHEN

Laut inoffiziellen Quellen wurde bei der Zeremonie der Nobelpreis-Verleihung in Stockholm vor dem Schriftsteller ein Schild platziert, auf dem „Elias Canetti, Rustchuk“ stand. Canetti war ein österreichischer Schriftsteller, der eine britische Staatsbürgerschaft hatte und die letzten Jahre seines Lebens in der Schweiz verbrachte. Allerdings wollte er die besondere Beziehung zu seiner Heimatstadt hervorheben. Die liebevolle Beschreibung dieser unvergesslichen und farbenfrohen Stadt Rustchuk in seinem Buch brachte ihm schließlich die große literarische Auszeichnung der Schwedischen Akademie ein.

Светът е оцелял, защото се е смял

Порция хумор от Габрово

МАРТИНА ЙОРДАНОВА

Носим ли на шеги? На този въпрос ще си отговорим за пореден път на Международния ден на хумора и сатирата 1 април.

Тогава по традиция ни е позволено да излъжем добро-намерено някого и да му се посмеем, че ни се е вързал, без това да остави трайни последици за отношенията ни. Още през 1970-а Европейският съюз за радио и телевизия добавя тази дата в календара.

Отворим ли дума за българския хумор, габровските шеги са станали нарицателни. Габровци, известни с пестеливостта и сарказма си, дори си имат единствения по рода си музей на смеха „Дом на хумора и сатирата“. Там периодично се издават сатирични списания, провеждат се фестивали на комедийния филм, международни литературни конкурси, беше открит и първият в страната експериментален сатиричен вариететен театър.

Въпреки затрудненията, породени от икономическата криза, общината все пак успява да поддържа музея. Следвайки старата балканджийска поговорка „Когато по света се говори за нещо, в Габрово то вече се прави“, Домът дори вече се е подси-

гурил с резервна площ далече извън пределите на Земята. Това е малката планета Габрово, регистрирана под № 2206, открита на 1 април 1976 г. Наречена е на името на града, известен с незабравимите си анекдоти за пестеливостта на местните. Това не е шега! :)

ЮБИЛЕЙ. Тази година Домът на хумора и сатирата чества 40-годишен юбилей. Музеят е открит на 1 април 1972 г. по инициатива на първия си директор Стефан Фъртунов (1926–2010). По този повод на празника вратите на културната институция ще са отворени безплатно за всички посетители – огромен жест от страна на пестеливите местни жители, който трябва по достойнство да оценим. ■

ТИПИЧНО ПО ГАБРОВСКИ

★ *Режат опашката на котката, за да се затваря по-бързо вратата и да не изстива стаята.*

★ *Играят хоро по терлиците, за да слушат музика от съседното село Севлиево.*

★ *Купуват ли нещо, искат да им го завият в днешен вестник, за да го прочетат и него.*

Dulden, Schweigen und Lachen hilft bei vielen bösen Sachen

Eine Portion Scherze aus Gabrovo

MARTINA YORDANOVA

Wie gut wir Scherze vertragen, werden wir am internationalen Tag des Humors, den 1. April, erneut feststellen können.

An diesem Tag dürfen wir unsere Mitmenschen reinlegen, ohne dabei irgendwelche Nachteile für unsere Freundschaften befürchten zu müssen. Bereits 1970 führte die Europäische Rundfunkunion den Aprilscherz in ihren Feiertagskalender ein und seitdem schicken wir so manche Freunde und Bekannte in den April.

Wenn die Rede von Humor ist, dann sind die Scherze aus Gabrovo, der Stadt des Humors, unbedingt zu erwähnen. Denn die Einwohner dieser bulgarischen Stadt sind für ihre Sparsamkeit und ihren Sarkasmus berühmt. In Gabrovo befindet sich das einzige Museum dieser Art – Haus des Humors und der Satire. Hier werden satirische Zeitschriften herausgegeben, Komödien-Festspiele und internationale literarische Wettbewerbe veranstaltet, und es wurde das landesweit erste experimentelle Varietétheater eröffnet.

Trotz der Wirtschaftskrise gelingt es der Stadtverwaltung das

Museum weiter zu erhalten. Und nach dem hiesigen Motto „Während die anderen nur reden, handeln wir“, sicherte sich die Museumsleitung schon einen Ersatzplaneten – sollte die Erde untergehen – wo dann weiterhin unvergessliche Anekdoten über die lokale Sparsamkeit verbreitet werden können. Der Planet trägt den Namen der Stadt und wurde unter Nr. 2206 registriert. Gesehen wurde er zum ersten Mal am 1. April 1976. Das ist kein Scherz!

JUBILÄUM. 2012 feiert das Haus der Humors und der Satire 40-jähriges Jubiläum der Eröffnung am 1. April 1972. Die Initiative ergriff Stefan Fartunov (1926–2010), der erste Direktor des Museums. Aus diesem Anlass wird die Kulturinstitution am 1. April 2012 für alle Besucher frei zugänglich sein – eine hoch zu schätzende Geste der sonst so sparsamen Einheimischen. ■

ANEKDOTE AUS GABROVO

★ *In Gabrovo werden die Katzenschwänze abgeschnitten, so gehen die Türen schneller zu und die Räume kühlen nicht aus.*

ПРАЗНИЧЕН КАЛЕНДАР ЗА МАРТ И АПРИЛ 2012/FEIERTAGE MÄRZ UND APRIL 2012

БЪЛГАРИЯ

01.03. Баба Марта

03.03. Ден на Освобождението на България (национален празник)

08.03. Международен ден на жената

25.03. Благовещение (Благовец)

01.04. Ден на хумора и сатирата

07.04. Лазаровден

08.04. Цветница (Връбница)

15.04. Великден

АВСТРИЯ

19.03. Hl. Josef

01.04. Palmsonntag

08.04. Ostersonntag

09.04. Ostermontag

Роми Шнайдер – живот на ръба

Между два неуспешни брака и ролята на принцеса

ФАКТИ

* Родена на 23 септември 1938 г. във Виена, издъхва на 29 май 1982 г. в Париж.

* Намерена е мъртва на 29 май 1982 г., само на 43 г., след поемане на силна доза успокоителни в съчетание с вино. Не се знае дали е получила сърдечен удар, или се е самоубила, тъй като не ѝ е направена аутопсия.

* Голямата ѝ любов е Ален Делон. Макар с него да се задържат твърде кратко като двойка, след време си партнират в лентата „Басейнът“. Френският актьор дори организира погребението на първородния ѝ син.

* В памет на Роми испанският режисьор Педро Алмодовар заснема филма „Всичко за майка ми“.

ЙОРДАН ГЕРГОВ

Роми Шнайдер е емблема в киноизкуството на ХХ в. Австрийската актриса и до днес остава в съзнанието на поколения зрители като принцеса Сиси – най-успешната ѝ роля. Драматичният ѝ живот се свързва и с френския сексимвол Ален Делон, с когото почти стигат до олтара.

Родена в австрийската столица между двете световни войни като Розмари Магдалена Албах-Рети, тя произхожда от актьорска фамилия. Майка ѝ е немската актриса Магда Шнайдер, а баща ѝ – австрийският актьор Волф

Албах-Рети. Баба ѝ по бащина линия е Роза Албах-Рети, наричана „австрийската Сара Бернар“, а

прадядо ѝ по същата линия – австрийският актьор и режисьор Рудолф Рети.

Първата лента, в която се снима, носи заглавието „Когато белите люляци цъфтят“, но истинската популярност за Роми идва чак когато на екран излизат филмите за австрийската императрица Сиси, в които получава главна роля. Аристократичната ѝ осанка е особено подходяща за подобни роли и затова по-късно актрисата се превъплъщава и в образа на кралица Виктория.

Житейският ѝ път е белязан от връзката ѝ с френския актьор Ален Делон. Съвсем млада, през 1958-а, Роми заминава за Париж, за да снима „Кристин“. Тъкмо на снимачната площадка между нея и Делон припламват първите искри. Така се стига и до годеж, но уви връзката им не продължава дълго – едва четири години. В онези години Роми не пожънва достатъчен успех с ролите си, докато партньорът ѝ в живота все повече и повече печели обичта на публиката. Година след като Ален я напуска, Роми прочита в пресата, че той се е оженил и е станал мъжки татко. Непрежалила любимия си, след раздялата им тя изпада в тежка депресия и дори прави опит да посегне повторно на живота си.

Актрисата преживява два драматични брака. От първия си съпруг драматурга Хари Майен, с когото остават заедно девет години, се появява синът ѝ Давид Хаубенцок. За зла участ момчето загива само на 14 години при нелепа злополука и Роми отново е на път да извърши самоубийство.

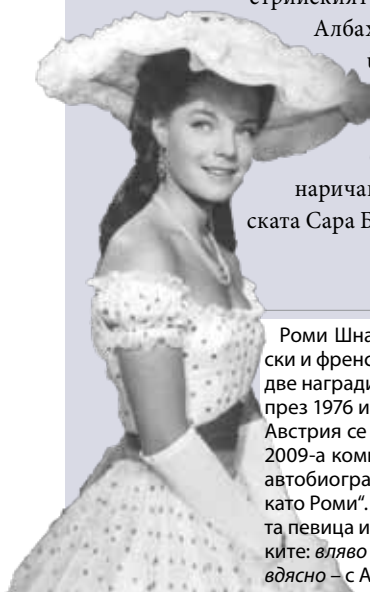
Вторият ѝ мъж е личният ѝ секретар Даниел Биазини, по-млад от нея с 11 години. От него се ражда дъщеря ѝ Сара Биазини, но въпреки това бракът им трае само шест лета.

Последната ѝ любов е с продуцента Лоран Петен, но малко след запознанството им Роми е намерена мъртва. ■

ЛИЦА
ОТ АВСТРИЯ

ФИЛМОВА КАРИЕРА

Роми Шнайдер се снима в немски, австрийски и френски кинопродукции. Носителка е на две награди „Сезар“ за най-добра женска роля през 1976 и 1979 г. В нейна памет през 1990-а в Австрия се учредява наградата „Роми“, а през 2009-а компания Warner Brothers представи и автобиографичния филм за живота ѝ „Жена като Роми“. Ролята на Роми изпълнява немската певица и актриса Ивон Катерфелд. На снимките: вляво – Роми в ролята на принцеса Сиси, вдясно – с Ален Делон.

СТИХИЙНО БЕДСТВИЕ НА 90

Стоянка Мутафова отбеляза на сцена юбилея си

Родена на 2 февруари 1922 г. в София. Завършва класическа филология в Софийския университет и Държавната театрална школа. От 1946 до 1949 г. работи в Прага, а от 1949 до 1956-а – в Народния театър „Иван Вазов“. Един от основателите на Държавния сатиричен театър „Алеко Константинов“. През 2001-ва е удостоена с наградата „Паисий Хилендарски“, а през 2002-ра президентът на Р България ѝ връчи орден „Стара планина – I степен“. Дъщеря ѝ е актрисата Мария Грубешлива, известна като Муки.

ЙОРДАН ГЕРГОВ

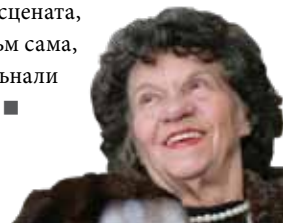
90 години направи **грандамата на българската комедия Стоянка Мутафова през февруари. Обичаната актриса отбеляза юбилея си на сцената на Сатиричния театър, където е преминала голяма част от съзнателния ѝ живот.**

Голямата Стоянка изигра „Госпожа Стихийно бедствие“ от Алдо Николой – емблематичния спектакъл, донесъл ѝ едноименния прякор. Именно така, на сцена, по традиция от години тя чества личните си празници. Героинята ѝ в пиесата 90-годишната Олга не само владее до съвършенство стъпките на не един танц, а и само с пръст командва цялата си къща. Като Стоянка.

Стотици роли в храма на Мелпмена и на синия екран е оставила (истинското ѝ име по паспорт е Стоянка, но заради сгрешен афиш тръгва като Стоянка). Сред най-запомнящите се са участията ѝ в киното в „Специалист по всичко“, „Бялата стая“, „Кит“, „Езоп“, „Топло“, „Столичани в повече“.

Подобно на своя колега и добър приятел Калата, Стоянка призна наскоро в типичния си стил: „Аз не съм весел човек. Чувството ми за хумор понякога избухва в живота и на сцената, но като съм сама, са ми потънали гемиите“. ■

Голямата Стоянка

ЛИЦА
ОТ БЪЛГАРИЯ

BÜCHER

Die Versuchungen der Fremde

Unterwegs in Arabien, Indien und Afrika
Ilija Trojanow

504 Seiten
Malik Verlag

Auf dem heiligen Strom Ganges, mit Millionen muslimischen Pilgern auf der Hadsch, als Rückkehrer in das Land seiner Kindheit, Ostafrika: Leben und Reisen sind für den Schriftsteller Ilija Trojanow untrennbar verbunden.

ВЕЛИКДЕН

Българска православна църква „Св. Иван Рилски“
1040 Виена, Kühnplatz 7

13.04. Велики петък
19,00 ч. Опело Христово (Църквата е отворена от 10,00 ч.)
14.–15.04. Велика събота. Възкресение Христово
22,30 ч. Тържествена пасхална служба
23,00 ч. Произнасяне на победния поздрав „Христос воскрес!“
Служба в църквата. Св. причастие
15.04. Възкресение Христово
11,00 ч. Пасхална вечерня (Четене на евангелието на различни езици.)
Църквата е отворена до 15,00 ч.

Български архиерейски параклис „Св. св. Кирил и Методий“
1040 Виена, Klagbaumgasse 4

13.04. Велики петък
18,00 ч. Вечерня с изнасяне на плащаницата. Опело Христово
14.04. Велика събота
23,00 ч. Пасха Господня
15.04. Неделя
10,00 ч. Вечерня (четем евангелието на различни езици.)
Пасхална почерпка

Посланици на добрия имидж представят България пред света

Агитират чужденци да ни похвалят в 1-минутни видеа

Посланици на добрия имидж, които да представят България по света, издирват от фондация „Идентичност за България“ по инициативата BG Ambassadors.

„Посланик може да стане всеки отговорен, мотивиран, активен българин, живеещ в България или в чужбина, стига да е воден от любовта си към родината“, каза председателката на фондацията Марияна Хамънова. Възрастта, професията, религията и политическите убеждения нямат значение. Нужна е само кратка регистрация на www.fibg.org/Poslanitsi.

Да се присъединят към инициативата, с екипа ѝ разчитат най-вече на сънародниците ни зад граница. „Те вече са почти толкова, колкото и българите в България. Голям и важен

потенциал са за нас, защото имат силата да променят имиджа на страната ни, да разкажат на света за красотата ѝ, за достойнствата ѝ.

До април искаме да активираме посланиците да правят едноминутни клипчета на чужденци, които да казват по нещо позитивно за България на български. Накрая ще монтираме впечатленията и ще ги разпространим чрез посланиците ни по света, за да помогнем на имиджа на страната си“, обясни Хамънова. ■

ИДЕЯТА

„Идентичност за България“ съществува от 2011 г. като продължение на проекта Back2bg.com, подпомагащ професионалното развитие на специалисти с образование и опит от чужбина в България. Освен по BG Ambassadors в момента сътрудниците ѝ работят и по още няколко инициативи: форума „Карiera в България. Защо не!“, „Фонд 1 %“ и „БГ идентичност“. „Целта ни е да ускорим развитието на националната идентичност, защото липсата ѝ днес ни тревожи“, споделят от фондацията.

iconvienna 2012 8th European Business & Investment Forum

Internationale Experten und Topentscheidungsträger aus den Bereichen Energie- und Umwelttechnik, Finanzen, Bauwirtschaft, Tourismus, Consulting und Politik diskutieren aktuelle innovative Investment

Strategien sowie innovative Projekte und Investitionsmöglichkeiten in der Donauregion.

Nähere Informationen zum Programm der iconvienna 2012 finden Sie unter www.icon-vienna.net

CD

Doppelgänger

Liszt/Schubert
Dora Deliyiska

Gramola
16,90 €

Die junge bulgarische Pianistin Dora Deliyiska präsentiert auf ihrer CD ausschließlich Klavierbearbeitungen Franz Liszts von Liedern Franz Schuberts, darunter „Gretchen am Spinnrade“, „Der Wanderer“, „Erk König“, „Die Forelle“, „Der Leiermann“, „Der Doppelgänger“ und andere, deren Texte im Booklet auch abgedruckt sind.

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ/VERANSTALTUNGEN

WAS: Kampf im Leben, Siege in der Musik
Вечер, посветена на Бетовен
Презентация на проф. д-р Ханс Першон (оториноларинголог, Швеция) във връзка с глухотата на Лудвиг ван Бетовен
Концертна част: Пролетната и Кройцеровата соната в изпълнение на прочутата българска цигуларка Дина Шнайдерман и пианиста Николай Нолонд (Швеция)
WANN: 17. 04., 19 Uhr
WO: Haus der Kunst
2500 Baden bei Wien, Kaiser Franz Ring 7

WAS: Osterspieltage in der spielebox
Eintritt frei
WANN: Mo. 02. 04., Di. 03. 04., Di. 10. 04.
14.00–17.30 Uhr
Oster-Geocaching 02. – 03. 04.
jeweils 14.00–17.00 Uhr
Games-Workshops Di. 10. 04.
14.15 und 16.00 Uhr
Dauer jeweils 1,5 Stunden
Online-Anmeldung
ab Mo. 02. 04. erforderlich
WO: wienXtra-spielebox
8., Alberggasse 35/II
www.spielebox.at

WAS: wienXtra-Märchentage
Eintritt frei
WANN: 04. – 05. 04.
11.00–18.30 Uhr
WO: Wiener Rathaus/Festsäle im 1. Stock (Eingang Lichtenfelsgasse)
www.familientage.at

WAS: 13. Internationale Akkordeon Festival Wien 2012
WANN: 25. 02. – 25. 03.
WO: www.akkordeonfestival.at

WAS: Electric Mountain Festival
David Guetta

WANN: 09. 04. – 21. 04.
WO: 6450 Sölden, Rettenbachgletscher
Open Air Gelände
www.events.at

WAS: Изложба „Густав Климт и Музеят за история на изкуството“
WANN: 14. 02. – 06. 05.
WO: Kunsthistorisches Museum
1010 Wien, Maria-Theresien-Platz

WAS: Изложба „Климт. Лично. Картини, писма, мисли“
WANN: 28. 02. – 27. 08.
WO: Leopold Museum
1070 Wien, Museumsplatz 1

Das neue Buch von Mira Niko

Die Bulgarin Dragomira Nikoff (Mira Niko) hat ihr neues Buch „Die nächtliche Sonne der Tolteken. Der Beginn einer neuen Ära“ (Verlag Vidobona) präsentiert.

Dies ist ein philosophischer Roman über die Weisheit, die Liebe, das Verhältnis zur Wahrheit, über die zwischenmenschlichen Beziehungen und die Entdeckung des eigenen Weges, Für die, welche mehr Antworten auf die üblichen Fragen suchen. Es sind manchmal die kleinen Momente, die den Rest unseres Lebens bestimmen, aber können wir diese gleich erkennen?

Градът като креативно пространство на Wienwoche

Срокът за подаване на проекти е до 11 март

БЛАГА ЗЛАТЕВА

В креативна работилница и сцена на алтернативни артпрояви ще се превърне Виена за две седмици наесен в инициативата Wienwoche.

Под мотото „Градът – нашият общ дом“ между 21 септември и 7 октомври ще се реализират различни проекти, стимулиращи културния, политическия и обществения обмен и колективното усвояване на градската среда.

Целта е да се преодолеят както пространствените граници, така и разделението на социални, национални или идеологически принципи, посочват организаторите.

Стремежът им е да постигнат новаторски формат, различен от традиционни събития като празника на града или Donauinselfest и да наложат ново разбиране за културната работа като форма на активна намеса в обществените взаимоотношения.

Кандидатите във всяка една от трите категории – „Действие“, „Пренаписване на историята“, „Преразпределяне на пространството“, могат да представят завършени концепции и още идеи за проекти, които ще бъдат доразвити в рамките на работни групи.

За творческото ръководство на инициативата водещи критерии при избора на проектите ще бъдат критичният поглед и готовността на участниците да поставят под съмнение установените структури, както и да надникнат зад кулисите на публичните градски пространства. ■

БГ УЧАСТИЕ

Wienwoche е проект на Сдружението за стимулиране на усвояването на градската среда и се осъществява с подкрепата на Комисията по култура към община Виена. Инициатор е Зелената партия. За максимална прозрачност в края на миналата година след публичен конкурс беше избрано тричленно творческо ръководство на инициативата. В него участват нашите Петя Димитрова и Радостина Патулова, и двете с дългогодишен опит с културни и образователни проекти. За А4 те изразиха надежда да видят и български имена сред кандидатите.

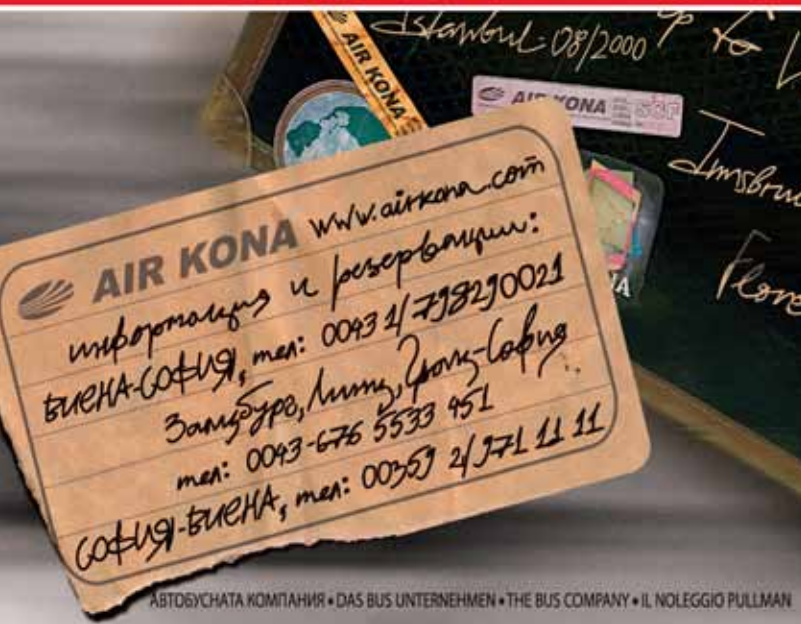

Vienna International Busterminal **BLAGUSS**

Öffnungszeiten täglich 6.30–21.00

1030 Wien, Erdbergstraße 200 a, Tel. 01/798 29 00-0

СПРАВОЧНИК ЗА БЪЛГАРИТЕ В АВСТРИЯ

СПЕШНИ НОМЕРА

Полиция ☎ 133
Пожарна ☎ 122
Бърза помощ ☎ 144
Дежурен лекар ☎ 141
Измичане на газ ☎ 128
Гражданска защита ☎ 112
Здраве ☎ 142
Случаи на отравяне ☎ 01/406 43 43
Планинска спасителна служба ☎ 140
Поправки по домовете ☎ 1704
Проблеми с автомобил на път ☎ 120, 123
Аварийна служба ☎ 123
Работно време аптеки ☎ 1550
Влакови справки ☎ 1717
Точно време ☎ 1503

ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

Посолство на Р България
1040 Wien, Schwindgasse 8
☎ 01/505 31 13
amboffice@embassybulgaria.at
Консулска служба –
☎ 01/505 31 13
konsulat@embassybulgaria.at
Служба „Търговско-икономически връзки“ на Република България в Австрия (СТИВ)
1040 Wien
Rechte Wienzeile 13
☎ 01/585 40 05
Постоянно представителство на Р България към ОССЕ
1040 Wien
Rechte Wienzeile 13/1
☎ 01/585 66 03
Почетно консулство на Република България в Залцбург

5010 Salzburg
Imbergstraße 19
☎ 0662/883 06 10
office@architekt-hofmann.at
Български културен институт „Дом, Витгенщайн“
1030 Wien, Parkgasse 18
☎ 01/713 31 64
www.haus-wittgenstein.at

УЧИЛИЩА

Българо-австрийско училище за занимания в свободното време „Св. св. Кирил и Методий“
1040 Wien, Kühnplatz 7/10
☎ 0699/818 44 088
www.bulgarische-schule.at
Muttersprachlicher Unterricht Bulgarisch
☎ 0676/940 91 29
sites.google.com/site/bulgarischlernwien
Българско училище „Орфей“
4040 Linz, Aubrunnerweg 4
☎ 0664/994 72 40
www.bulgarischeschule-linz.at
Българско училище „Никола Вапцаров“
8045 Graz
Anzengrubergasse 8/1
(Помещенията на Lebenshilfe)
www.bgshule-graz.com

ОРГАНИЗАЦИИ

Българска културно-просветна организация „Кирил и Методий“ – Виена
Председател Мими Дичева
Австрийско-българско дружество – Виена
Президент Карл Блека
Български изследователски институт – Австрия
www.bfio.at

Българо-австрийски културен и информационен център „София“ – Линц
Председател Росица Стоянова
boekiz_sofia@lwest.at

Българо-австрийски клуб „Орфей“ – Линц
☎ 0664/994 72 40
Председател Димитър Душков
ddunkov@gmail.com

Българо-австрийско дружество за културен обмен „Дунав“ – Линц
Председател Марио Серняков
dunav@lwest.at

Българо-австрийски културен клуб – Грац
Председател Елисавета Станева-Фогъл
staneva0@gmail.com

ЦЪРКВИ

Българска православна църква „Св. Иван Рилски“
1040 Wien, Kühnplatz 7
www.bok.at, info@bok.at
☎ 01/894 72 49, 0664/224 43 70

Български архиепископски параклис „Св. св. Кирил и Методий“
1040 Wien
Klagbaumgasse 4
☎ 0699/ 195 85 481
www.orthodoxes-kloster.at

ЗАВЕДЕНИЯ

Кафе-ресторант „Капучино“
1050 Wien
Ziegelofengasse 17
Ресторант „Плевен“
1040 Wien, Kohlgasse 19
Ресторант „Тракия“
1200 Wien
Marchfeldstraße 7
Кафене „Русе“
1070 Wien, Kaiserstraße 80

МАЛКИ ОБЯВИ KLEINANZEIGEN

КАК ДА ПУСНЕТЕ ОБЯВА В А4

Рекламирайте при нас! За частни лица обявите 0–120 символа струват 15 €, 121–200 – 20 €. Ако рекламирате фирма, 0–200 символа ще ви излязат 40 €. Сумата можете да преведете на Kulturverein „Bulgaren in Österreich“ в Erste Bank, BLZ 20111, Konto-Nr. 28 714 074 000. В полето Verwendungszweck напишете името на подателя на обявата. За повече информация www.bulgaren.org.

ВИЕ КÖNNEN SIE EINE ANZEIGE AUFGEBEN

Werben Sie mit uns! Für Privatpersonen kosten die Anzeigen bis 120 Zeichen 15,- € und 121–200 Zeichen – 20,- €. Wenn Sie ein Unternehmen bewerben, kosten 0–200 Zeichen 40,- €. Den Betrag können Sie an Kulturverein „Bulgaren in Österreich“ auf die Konto-Nr. 28 714 074 000, BLZ 20111 der Erste Bank, überweisen. Als Verwendungszweck schreiben Sie bitte den Namen des Absenders der Anzeige. Weitere Informationen finden Sie unter www.bulgaren.org.

ПРЕВОД И ЛЕГАЛИЗАЦИЯ

Mag. Zlatka Bojtcheva
Gerichts- und Konferenzdolmetscherin
Bulgarisch, Russisch, Italienisch
1050 Wien, Pilgramgasse 11
☎ 0664/355 72 62
E-Mail zlatka_bojtcheva@hotmail.com

Mag. Vessela Makoschitz
Allgemein beeideter
Gerichtsdolmetscher für
Bulgarisch
1060 Wien, Luftbadgasse 11/1
☎ 0664/412 67 25
Fax 01/585 20 68
E-Mail Vessela.Makoschitz@chello.at

Mag. Hristina Wolfsbauer
Gerichtsdolmetscherin und
Übersetzerin für Bulgarisch
1020 Wien
Heinestraße 24–28/3/29
☎ 01/212 53 80
Fax 01/219 78 04
0676/498 73 60

Mag. Dora Ivanova
Gerichtsdolmetscherin
Bulgarisch und Russisch
1040 Wien
Margaretenstraße 21/1/4
☎ 01/586 63 43, 0676/421 39 10
Fax 01/586 22 69
E-Mail dora.ivanova@chello.at
<http://dora.ivanova.at>

КОНСУЛТАНТСКИ И СЧЕТОВОДНИ УСЛУГИ

Mag. Анета Писарева
Финансов консултант
Банкови кредити, застраховки,
автомобилни регистрации,
капиталовложения, влогове,
покупко-продажби на имоти,
наем, квартири
☎ 06991/958 04 21
a.pissareva@financecoaching.at

NK-Buchhaltungs OG
Firmengründung, Buchhaltung,
Lohnverrechnung,
Jahresabschluss
Wir sprechen Ihre Sprache: Bulgarisch, Serbisch, Russisch, Deutsch
☎ 01/971 30 28
0676/360 23 18, 0650/727 22 20

ДРУГИ УСЛУГИ
Computerreparatur
Schnell und günstig
☎ 0650/338 76 52

Уроци по математика
Давам уроци по математика на
ученици от 4. до 9. клас
☎ 0664/208 40 92

Deutschunterricht
Sprechen Sie Deutsch richtig
(aus)? Phonetischer Unterricht ab
5 Personen. Не се притеснявайте

да ми се обадите.
☎ 0699/135 544 30

МУЗИКА

Musikhaus Iliev
Verkauf, Kauf und Tausch von
sämtlichen Musikinstrumenten
1150 Wien
Mariahilferstraße 193
☎ 01/895 95 95, Fax 01/897 90 38
E-Mail office@musikhaus-iliev.com
www.musikhaus-iliev.at

ТЪРСЕТЕ А4 ТАМ HIER FINDEN SIE А4

Teleconcept Trade Agency
1040 Wien, Margaretenstraße 8
BG Shop
1050 Wien, Schönbrunner Straße 55
**Български стоки/
Bulgarische Waren**
1100 Wien, Laaer-Berg-Straße 3
**Български стоки/
Bulgarische Waren**
1160 Wien, Ottakringerstraße 86
Ariwa Markt
1150 Wien, Sechshauser Straße 122

Ако искате да ни предлагате
при вас, свържете се с нас на
marketing@bulgaren.org

СТАНИ НАШ ПРИЯТЕЛ ВЪВ

facebook

Българите в Австрия/
Die Bulgaren in Österreich

АБОНАМЕНТ

САМО ЗА
12,- €

Абонирайте се за А4*
само срещу 12,- €
(6 издания)!
Преведете сумата на
банковата ни сметка

Kulturverein „Bulgaren in Österreich“
Erste Bank, BLZ 20111,
Konto-Nr. 28 714 074 000

Моля, в полето *Verwendungszweck*
напишете *Abonnement*, а в
Zusatztext – трите имена и
адреса си

ABONNEMENT

NUR FÜR
12,- €

Abonnieren Sie А4*
für nur 12,- €
(6 Ausgaben)!
Bitte überweisen Sie den
Betrag auf unser Konto

Kulturverein „Bulgaren in Österreich“
Erste Bank, BLZ 20111,
Konto-Nr. 28 714 074 000

Im Feld *Verwendungszweck*
schreiben Sie bitte *Abonnement*,
und im Feld *Zusatztext* geben Sie Ihren Namen
und Adresse bekannt

* Абонаментът за сп. „Българите в Австрия“ важи и за А4

* Bereits abgeschlossene Abonnements für „Bulgaren in Österreich“ gelten auch für А4

26. April - 13. Mai 2012

www.balkanfever.at

Do., 26. April

Haig Yazdjian Trio

(Griechenland/Armenien)

Sargfabrik

Fr., 27. April

**Nataša Mirković &
Nenad Vasilčić**

(Bosnien/Serbien)

Porgy&Bess

Sa., 28. April

Hor 29. Novembar

(Bosnien/Serbien/Österreich)

Fanfare Shukar

(Rumänien)

OST KLUB

Di., 1. Mai

**Bulgarski Exilski
Jazz Union**

(Bulgarien)

Porgy&Bess

Do., 3. Mai

Sormeh

(Serbien/Iran)

Sargfabrik

Fr., 4. Mai

Pero Deformero

(Serbien)

Replugged

Sa., 5. Mai

**Theodosii Spassov
Folk Quintet**

(Bulgarien)

OST KLUB

Di., 8. Mai

**Catch-Pop
String-Strong**

(Serbien/Kosova)

RadioKulturhaus

Do., 10. Mai

Elina Duni Quartett

(Albanien/Schweiz)

Sargfabrik

Fr., 11. Mai

**Meszecsinka &
Fókatelep**

(Ungarn)

Replugged

Sa., 12. Mai

Letu Štuke

(Bosnien-Herzegowina)

OST KLUB

So., 13. Mai

**Milcho Leviev &
Chico Freeman**

(Bulgarien/USA)

Porgy & Bess

